

**Stedelijk
Onderwijs**

Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Jaarrekening 2019

Jaarrekening en toelichting

Inhoudstabel

FINANCIEEL VERSLAG	3
BELEIDSNOTA	11
Doelstellingenrealisatie	11
De doelstellingenrekening (schema J1)	25
De financiële toestand	27
FINANCIËLE NOTA	31
De exploitatierekening (schema J2)	32
De investeringsrekening (schema J3)	33
De rekening van een afgesloten investeringsenveloppe (schema J4)	34
De liquiditeitenrekening (schema J5)	35
SAMENVATTING VAN ALLE REKENINGEN	36
De balans (schema J6)	37
De staat van opbrengsten en kosten (schema J7)	39
De toelichting bij de exploitatierekening (schema TJ1 en TJ2)	40
De toelichting bij de investeringsrekening (schema TJ3, TJ4 en TJ5)	42
De evolutie van de liquiditeitenrekening (TJ6)	47
De toelichting bij de balans (TJ7)	49
Overzicht van de waarderingsregels	52
De niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen	56
Personeel	64

FINANCIEEL VERSLAG

Inleiding

2019 was voor het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs (AG SO) het vijfde jaar en tevens het laatste jaar van de eerste Beleids- en Beheerscyclus (BBC) waarin AG SO de boekhouding voerde volgens de regels van de BBC zoals door Vlaanderen opgelegd. Net zoals de vorige jaren zijn we er in geslaagd tijdig en zoals gepland de jaarafsluit te realiseren en de jaarrekening 2019 voor te leggen ter goedkeuring en vaststelling.

Net als bij de budgettrondes bestaat de BBC rapportering over het boekjaar uit een groot aantal rapporten. Vaak zijn deze rapporten andere manieren om dezelfde cijfers te tonen en/of geven ze meer details. In het financieel verslag worden enkele globale, vergelijkende cijfers op niveau van de balans, de staat van opbrengsten en kosten (de resultatenrekening) en de liquiditeitenrekening opgenomen. Met dit verslag wordt de jaarrekening 2019 toegelicht.

Het AG SO gaf in 2019 verder mee uitvoering aan het bestuursakkoord dat vertaald werd in het initiële meerjarenplan 2014-2019. De strategische doelstelling van het AG SO is: “Door het organiseren en aanbieden van kwalitatief onderwijs biedt het Stedelijk Onderwijs eerlijke ontplooiingskansen, die elke lerende grijpt om talenten en competenties te ontwikkelen en door te groeien tot een verantwoordelijke wereldburger.” Het AG SO legde in 2019 verder de focus op de vier speerpunten – kwaliteit in elke klas, competente teams, slimme scholen en actief burgerschap – die voortvloeien uit de breed gedragen visie en missie van het AG SO, goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Daarnaast was 2019 ook een planningsjaar waarin het nieuwe meerjarenplan 2020-2025, dat uitvoering geeft aan het nieuwe bestuursakkoord van de stad Antwerpen “De Grote Verbinding”, werd voorbereid.

Balans (schema J6)

De balans is een foto van de financiële situatie van het AG SO op 31/12/2019. Het AG SO heeft op 31/12/2019 een balanstotaal van 433 mio euro.

Het balanstotaal stijgt met 25% (+86,7 mio euro) ten opzichte van het vorige boekjaar. Deze stijging heeft verschillende redenen.

Aan de activa kant is er een stijging van de materiële vaste activa met 28,2% (+79,2 mio euro). Deze sterke toename is toe te schrijven aan de realisatie van het masterplan onderwijspatrimonium met een belangrijke focus op brandveiligheid, doorlichtingen, eigenaarsonderhoud en energiebesparende investeringen, gecombineerd met de creatie van doorstroomcapaciteit in het basisonderwijs. In 2019 realiseerde het Stedelijk Onderwijs 100% van de stadsdotatie en 86% van de geplande investeringsuitgaven. Op het einde van 2019 was de afdeling vastgoedprojecten actief bezig met 279 bouwprojecten: 95 doorlichtingsprojecten, 70 capaciteitsprojecten (basis en secundair onderwijs), 53 projecten hedendaags onderwijs (incl. 4 DBFM projecten) en 61 energiebesparende projecten.

Evenals in 2018 werden alle vaste activa in aanbouw die werden opgeleverd, geactiveerd.

Om aan de grote noden voor schoolinfrastructuur tegemoet te komen, startte Vlaanderen een grootschalige inhaalbeweging schoolinfrastructuur via alternatieve financiering, beter bekend onder de naam DBFM (Design, Build, Finance en Maintain). Dit DBFM-programma ‘Scholen van Morgen’ is volop in uitvoering. In 2019 werd een tweede fase van het DBFM project voor Stedelijk Lyceum Cadix geactiveerd volgens de richtlijnen die voorgeschreven zijn door Vlaanderen.

Dit heeft een impact op vorderingen op LT m.b.t. investeringssubsidie van 23,4 mio euro (+17 mio euro) en op KT van 403.000 euro (+283.000 euro).

Op het jaareinde zijn de vorderingen op KT gedaald met 32% (-6,7 mio euro). Dit is te verklaren doordat de vordering mbt investeringssubsidies bij de stad 8,5 mio euro bedraagt, wat 5,3 mio lager is dan vorig jaar. De vordering op AGIO n bedraagt 2 mio, wat 1 mio lager is dan vorig boekjaar. Deze openstaande vorderingen werden ondertussen reeds allemaal ontvangen.

Aan de passiva kant van de balans dalen de schulden op korte termijn met 8% (-2 mio euro). Dit is grotendeels te wijten aan het kleiner bedrag aan openstaande leveranciersschulden. De schulden op lange termijn stijgen met 106% (+22,6 mio euro) ten opzichte van 2018. Deze stijging is praktisch volledig te wijten aan de opname van fase 2 van het DBFM dossier Cadix.

Ook dit jaar is de liquiditeitsratio positief (200%). Dat wil zeggen dat er twee keer zoveel middelen beschikbaar zijn op 31/12/2019 dan dat er openstaande schulden op korte termijn zijn.

Het eigen vermogen wordt in de BBC terminologie “netto actief” genoemd. Het bestaat uit het startkapitaal (= fondsen van het schoolbestuur) van de voormalige gewone gemeentebedrijven, de reserves die worden opgebouwd vanuit de resultaten van het huidige boekjaar en de voorgaande boekjaren én de investeringssubsidies. Het eigen vermogen is wederom gestegen (+22,2% = +66,2 mio euro) door de toename van de investeringssubsidies met 27,7% (+63,4 mio euro). Het aandeel van de DBFM boeking in deze stijging is 17,8 mio euro zijnde 28%. Het DBFM aandeel in het totaal bedrag aan investeringssubsidies is 8,3%. Verder verklaart ook het positieve boekhoudkundige resultaat van 2019 van 2,8 mio euro de stijging van het eigen vermogen.

Werkingsstoelagen

De werkingstoelagen gebaseerd op de leerlingencijfers van het schooljaar 2018-2019 zoals begin 2019 toegekend door de Vlaamse overheid en uitbetaald in de loop van 2019 worden volledig opgenomen in het boekjaar 2019. De werkingstoelagen op basis van de leerlingencijfers van het schooljaar 2019-2020 zullen worden opgenomen in het boekjaar 2020. Sinds de opstart van het AG SO is deze regel gehanteerd (conform de jaarlijkse verwerking in het stadsbudget voorafgaand aan de verzelfstandiging van het stedelijk onderwijs). Omwille van de continuïteit en de afstemming met het budget van Vlaanderen blijft het AG SO deze regel hanteren. Het AG SO heeft in het verleden aan het Agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid gevraagd naar de correcte boekhoudkundige verwerking. Daarbij heeft ABB bevestigd dat het AG SO de werkingstoelagen volledig dienen te registreren in het boekjaar dat ze ontvangen worden.

Responsabiliseringsbijdrage

Door de wet van 14 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van lokale besturen dienen lokale besturen waarvan de pensioenlasten van vastbenoemde gepensioneerden hoger liggen dan de pensioenbijdragen van actieven een responsabiliseringsbijdrage te betalen aan de RSZPPO. In dit kader werd er door het College van Burgemeester en Schepenen op 1 februari 2013 en door de Gemeenteraad op 25 februari 2013 besloten de pensioenlasten van de gepensioneerde vastbenoemden die taken voor het stedelijk onderwijs vervulden, maar op pensioen gingen voor de verzelfstandiging, over te dragen naar het AG SO. De responsabiliseringsbijdrage wordt bepaald door de verhouding tussen de actieve vastbenoemde medewerkers en de gepensioneerde. Een wijziging in het aantal actieven heeft dus rechtstreeks effect op de responsabiliseringsbijdrage.

Vermits het verslag over 2019 nog niet beschikbaar is op 11 mei 2020, wordt het bedrag vermeld op basis van het Actuarieel verslag Ethias 2018. Het bedrag van de te betalen responsabiliseringsbijdragen voor de periode 2020-2068 wordt geschat op 211.661.800 euro. In 2019 werd een bedrag van 3.845.269 euro betaald aan Ethias.

Tot aan het einde van de meerjarenplanning 2014-2019 en bij uitbreiding tot het einde van de volgende BBC-cyclus (2020 – 2025) zijn deze pensioenkosten voorzien in het budget van het AG SO via de werkingsdotatie van de stad, zodat het AG SO de verzekeringspremie kan betalen aan Ethias.

Naar aanleiding van de vraag van de revisor naar opname van een voorziening voor de responsabiliseringsbijdragen volgt het AG SO, net als in de voorbije jaarrekeningen de afspraken binnen de groep Antwerpen, het advies van de dienst Inspectie Financiën (IF) van de stad Antwerpen en het advies van het Agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid. Hieruit blijkt dat het AG SO (net als de stad en het OCMW) conform de BBC-regelgeving geen voorzieningen moet aanleggen voor pensioenverplichtingen (inclusief responsabiliseringsbijdragen) met betrekking tot de gesolidariseerde pensioenen.

Op de website van ABB is op 6 november 2015 een nota gepubliceerd omtrent de regelingen rond de wettelijke pensioenen en de boekhoudkundige verwerking ervan. De nota stipuleert dat een bestuur dat voor zijn pensioenen- en/of zijn pensioenbijdragenlasten een contract met een derde heeft, op basis van de concrete overeenkomst moet bekijken in welke mate de verplichtingen al dan niet geëxternaliseerd zijn. Besturen die hun verplichtingen aan een verzekeraar hebben overgedragen via een overeenkomst die voldoet aan de criteria opgenomen in de nota, kunnen de boekhoudkundige verwerking doen volgens de principes zoals in deze nota beschreven voor die overeenkomsten zonder zelf voorzieningen aan te leggen. De groep Antwerpen, inclusief het AG SO, heeft een verzekeringsovereenkomst die zowel de pensioenbijdragen op de actieve statutairen, als de responsabiliseringsbijdrage behelst. Het standpunt van de groep (de stad, het OCMW en de autonome gemeentebedrijven) bevestigt de budgetterings- en boekingswijze die wordt toegepast. De verplichtingen tegenover DIBISS (Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels) worden geëxternaliseerd aan Ethias als verzekeringsmaatschappij. Dit betekent dat enkel de premiebetalingen aan Ethias in de uitgaven / kosten geboekt dienen te worden. Aangezien ook de responsabiliseringsbijdrage deel uitmaakt van de overeenkomst met Ethias moeten daarom geen voorzieningen voor risico's en kosten worden geboekt voor deze responsabiliseringsbijdrage. Met andere woorden: het AG SO betaalt (net als de andere leden van de groep) een verzekeringspremie aan Ethias. Het is Ethias die de responsabiliseringsfactuur betaalt vanuit het pensioenfonds van de groep Antwerpen (inclusief reserves). De hoogte van de premie per entiteit is niet gelijk aan de responsabiliseringsbijdrage, maar het totaal voor de ganse groep wordt onrechtstreeks bepaald door de hoogte van de totaal te betalen responsabiliseringsbijdrage. De premie is vastgelegd voor de ganse legislatuur, terwijl de responsabiliseringsbijdrage jaarlijks opnieuw wordt berekend. Bij de start van een volgende legislatuur kan de premieverdeling er anders uitzien. Bovendien wordt, zoals eerder aangegeven, de responsabiliseringsbijdrage bepaald door de verhouding actieven versus gepensioneerden. Deze verhouding kan wijzigen als er andere beleidskeuzes gemaakt zouden worden.

De staat van opbrengsten en kosten (schema J7)

De vroegere resultatenrekening wordt in de BBC de staat van opbrengsten en kosten (SOK) genoemd. In vergelijking met de liquiditeitenrekening worden in het SOK de investeringsuitgaven en ontvangsten van 2019 niet mee opgenomen, maar zijn wel de afschrijvingen, de waardeverminderingen en de inresultaatnames van investeringssubsidies mee verwerkt.

De kosten zijn toegenomen met 13,8 mio euro ten opzichte van 2018. De stijging in de kosten is voornamelijk te wijten aan een stijging van 7,7 mio euro voor bezoldiging onderwijspersoneel (gesubsidieerden). Verder zijn de andere operationele kosten gestegen met 1 mio euro. 50% van deze toename betreft de stijging van de minderwaarden op realisatie werkingsvorderingen: er werd extra aandacht besteed aan de openstaande klanten zodat het gecumuleerd budgettair resultaat in de scholen een zo realistisch mogelijk beeld geeft van de effectieve liquiditeitspositie van de scholen. Door de activatie van de vast activa in aanbouw direct bij oplevering i.p.v. 2 jaar na oplevering is het bedrag van de geboekte afschrijving elk jaar uiteraard groter: er werd 3 mio euro meer aan afschrijvingen geboekt dan in 2018. Anderzijds is de provisie voor transitiefonds 2019 lager dan terugname van de provisie 2018 (-140.000 euro), terwijl dat vorig jaar +528.000 euro was. De financiële kosten zijn gestegen met 739.000 euro. Deze stijging is volledig te wijten aan de DBFM-projecten.

De opbrengsten zijn toegenomen met 12,3 mio euro ten opzichte van 2018. Deze stijging is voornamelijk te wijten aan een stijging van 10,3 mio euro in de werkingssubsidies waarvan 7,7 mio euro voor de bezoldiging onderwijspersoneel (gesubsidieerden), 1,2 mio stijging van de werkingssubsidies Vlaanderen en 1,4 mio stijging van de werkingssubsidies van Stad Antwerpen. Door de snellere activatie van de vaste activa in aanbouw werden er ook meer inresultaatnames van investeringssubsidies geboekt (+2,7 mio euro).

94% van de opbrengsten bestaat uit subsidies. 80,5% van de kosten bestaat uit personeelskosten. Het AG SO realiseert in 2019 een positief overschot van het boekjaar van circa 2,8 mio euro.

De liquiditeitenrekening (schema J5)

In dit rapport wordt weergegeven welke ontvangsten en uitgaven het AG SO in 2019 realiseerde, zowel op vlak van exploitatie (dagelijkse werking), op vlak van investeringen, als andere (bijvoorbeeld leningen en leasing). De gerealiseerde ontvangsten en uitgaven worden naast het budget gezet.

De exploitatiekosten werden voor 99% gerealiseerd (-3,8 mio euro) en de exploitatieopbrengsten werden voor 99,6% gerealiseerd (-1,2 mio euro). Deze verschillen zijn een samentelling van eerder kleine bedragen over de verschillende budgetposities.

In het investeringsbudget zien we dat de uitgaven werden gerealiseerd voor 86% (-15,5mio euro) en de ontvangsten voor 94% werden gerealiseerd (-3,5 mio euro). Uiteraard resulteert dit in een veel gunstiger (weliswaar negatief) resultaat van het investeringsbudget: realisatie is – 40,8 mio euro tov gebudgetteerd -52,7 mio euro.

Het AG SO realiseert in 2019 een negatief budgettair resultaat van 8,3 mio euro. Het gecumuleerd budgettaire resultaat bij aanpassing meerjarenplan 2020 - 2025 daalt dus en bedraagt 28.789.508 euro.

De actuele corona-crisis heeft weliswaar geen impact op de cijfers van de jaarrekening 2019. Echter vinden we het wel belangrijk er op te wijzen dat deze corona-crisis zijn impact zal hebben in 2020 wegens uitzonderlijke (initieel niet voorziene) uitgaven. Zo werd er (dd. opmaak jaarrekening 2019) reeds geïnvesteerd in laptops voor sociaal zwakkere leerlingen. Ook moeten de scholen corona-proof worden gemaakt naar veiligheid en hygiëne wat verschillende investeringen betekent (bijkomende mobiele wasunits, enz), maar ook (doorlopende) kosten als handhygiëne, mondklappers enz. Anderzijds betekent de lockdown dat de investeringen van vastgoedprojecten een hele periode hebben stilgelegen. Dat betekent bijgevolg dat de geplande investeringswerken 2020 vertraging oplopen. Belangrijk om te vermelden is dat deze corona-crisis geen impact heeft op de continuïteit van het AG SO.

Stedelijke restmiddelen

Het college besliste in mei 2015 dat de AG's 50% van de restmiddelen van het boekjaar moeten terugstorten aan de stad. De andere 50% mogen de AG's zelf inzetten voor nieuw beleid, na goedkeuring van de bestemming ervan door het college. Begin 2016 definieerde het college de berekening van deze restmiddelen als "positieve afwijkingen van het exploitatieresultaat". Financiën heeft de door het college goedgekeurde berekeningswijze van de restmiddelen toegepast op de cijfers van de jaarafsluit 2019. Het verschil tussen het gebudgetteerde en het gerealiseerde exploitatieresultaat is 2.633.575 euro. 50% van de stedelijke restmiddelen voor een bedrag van 1.316.787 euro zal worden teruggestort aan de stad Antwerpen. De budgettaire verwerking hiervan zal gebeuren bij de eerstvolgende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025. In de jaarrekening 2019 is een voorziening geboekt om deze schuld aan de stad zichtbaar te maken.

50% van de stedelijke restmiddelen voor een bedrag van 1.316.787 euro zal bij de eerstvolgende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 van het AG SO worden herbestemd.

Beslissingen

Tot slot van dit financieel verslag worden de te nemen beslissingen opgelijst.

De Raad van Bestuur stelt de jaarrekening 2019 vast en legt deze voor aan de Gemeenteraad van de stad Antwerpen.

De Raad van Bestuur beslist het overschot van het boekjaar 2019 voor een bedrag van 2.817.959 euro toe te voegen aan het netto actief.

De Raad van Bestuur beslist 50% van de stedelijke restmiddelen voor een bedrag van 1.316.787 euro terug te storten aan de stad Antwerpen. De budgettaire verwerking hiervan zal gebeuren bij de eerstvolgende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 van het AG SO. In de jaarrekening 2019 is een voorziening geboekt om deze schuld aan de stad zichtbaar te maken.

De Raad van Bestuur beslist 50% van de stedelijke restmiddelen voor een bedrag van 1.316.787 euro te bestemmen bij de eerstvolgende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 van het AG SO.

Vergelijkende tabellen 2019 – 2018
Balans

Activa	JR2019	JR2018
Vlottende activa	48.839.047	58.972.821
A. Liquide middelen	33.923.460	37.609.561
B. Vorderingen op korte termijn	14.375.024	21.102.994
C. Voorraden en bestellingen in uitvoering	122.628	128.354
D. Overlopende rekeningen van het actief	0	0
E. Vorderingen op LT binnen jaar vervallen	417.935	131.913
Vaste activa	384.185.075	287.362.219
A. Vorderingen op lange termijn	24.203.152	6.487.350
B. Financiële vaste activa	6.198	6.198
C. Materiële vaste activa	359.391.316	280.236.159
D. Immateriële vaste activa	584.409	632.512
Totaal der activa:	433.024.122	346.335.040
Passiva	JR2019	JR2018
Schulden	68.391.852	47.881.667
A. Schulden op korte termijn	24.376.152	26.497.005
B. Schulden op lange termijn	44.015.699	21.384.662
Nettoactief	364.632.270	298.453.373
Totaal der passiva:	433.024.122	346.335.040

De staat van opbrengsten en kosten

Opbrengsten en kosten	JR2019	JR2018	JR2019 (excl. Gesub. Pers.)	JR2018 (excl. Gesub. Pers.)
Kosten	353.942.146	340.138.399	102.563.590	96.473.610
A. Operationele kosten	353.110.389	340.045.859	101.731.833	96.381.070
B. Financiële kosten	831.757	92.540	831.757	92.540
C. Uitzonderlijke kosten	0	0	0	0
Opbrengsten	356.760.106	344.416.860	105.381.549	100.752.070
A. Operationele opbrengsten	346.906.905	337.268.638	95.528.348	93.603.848
B. Financiële opbrengsten	9.838.101	7.137.332	9.838.101	7.137.332
C. Uitzonderlijke opbrengsten	15.100	10.890	15.100	10.890
Overschot of tekort van een boekjaar	2.817.959	4.278.461	2.817.959	4.278.461
A. Operationeel overschot of tekort	-6.203.485	-2.777.221	-6.203.485	-2.777.221
B. Financieel overschot of tekort	9.006.344	7.044.792	9.006.344	7.044.792
C. Uitzonderlijk overschot of tekort	15.100	10.890	15.100	10.890
Verwerking vh overschot of tekort vh bkj	2.817.959	4.278.461	2.817.959	4.278.461

Liquiditeitenrekening

Liquiditeitenrekening	JR2019	JR2018	JR2019 (excl. Gesub. Pers.)	JR2018 (excl. Gesub. Pers.)
Exploitatiebudget	10.056.536	11.573.161	10.056.536	11.573.161
Uitgaven	338.161.601	326.614.166	86.783.045	82.949.376
Ontvangsten	348.218.138	338.187.327	96.839.582	94.522.537
Investeringsbudget	-40.791.686	-16.583.459	-40.791.686	-16.583.459
Uitgaven	96.076.496	65.667.786	96.076.497	65.667.786
Ontvangsten	55.284.810	49.084.327	55.284.810	49.084.327
Andere	22.396.200	8.033.322	22.396.200	8.033.322
Uitgaven	2.087.581	1.153.611	2.087.581	1.153.611
Ontvangsten	24.483.781	9.186.933	24.483.781	9.186.933
Budgettair resultaat	-8.338.950	3.023.024	-8.338.950	3.023.024

BELEIDSNOTA

Doelstellingenrealisatie

De doelstellingenrealisatie is een onderdeel van de jaarrekening 2019 van het AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AG SO).

De doelstellingenrealisatie omvat:

- de strategische doelstelling van het AG SO (prioritaire beleidsdoelstelling);
- de vijftien actieplannen voor de realisatie van de beleidsdoelstelling;
- per actieplan de ontvangsten en uitgaven voor 2019;
- per actieplan een beperkt overzicht van de opvallendste realisaties in 2019.

De registratie van ontvangsten en uitgaven op niveau van de doelstellingen (functiegebied in BBC terminologie) wordt binnen de verschillende entiteiten niet altijd op dezelfde manier uitgevoerd. Daardoor worden soortgelijke ontvangsten en uitgaven niet door alle entiteiten consequent aan de correcte doelstelling (op niveau van actie) gekoppeld.

Totaal (beleidsdomeinen 00 Algemene Financiering en 04 Lerende en werkende stad)

	JR 2019
Exploitatie	10.056.536
Ontvangsten	348.218.138
Uitgaven	-338.161.601
Investerings	-40.791.686
Ontvangsten	55.284.810
Uitgaven	-96.076.497
Liquiditeiten	22.396.200
Ontvangsten	24.483.781
Uitgaven	-2.087.581
Eindtotaal	-8.338.950

Beleidsdomein 04 LERENDE EN WERKENDE STAD

1SLW03 - Door het organiseren en aanbieden van kwalitatief onderwijs biedt het Stedelijk Onderwijs eerlijke ontplooiingskansen, die elke lerende grijpt om talenten en competenties te ontwikkelen en door te groeien tot een verantwoordelijke wereldburger.

1SLW0399 – Door het organiseren en aanbieden van kwalitatief onderwijs biedt het Stedelijk Onderwijs eerlijke ontplooiingskansen, die elke lerende grijpt om talenten en competenties te ontwikkelen en door te groeien tot een verantwoordelijke wereldburger.

	JR 2019
Exploitatie	-28.588.479
Ontvangsten	11.741.705
Uitgaven	-40.330.185
Investerings	7.293
Uitgaven	7.293
Liquiditeiten	38.229
Ontvangsten	38.229

1SLW0301 – Elke lerende realiseert de voor hem of haar geldende leerplandoelen, eindtermen, ontwikkelingsdoelen of competentieprofielen, met perspectief op gekwalificeerde uitstroom.

	JR 2019
Exploitatie	-9.009.116
Ontvangsten	15.366
Uitgaven	-9.024.482
Investerings	-4.589.521
Uitgaven	-4.589.521
Liquiditeiten	25.000
Ontvangsten	25.000

Onderwijskwaliteit: doorlichtingen Vlaamse Inspectiedienst

De resultaten van de doorlichtingen, die uitgevoerd worden door de Inspectiedienst van de Vlaamse Overheid, geven een beeld van de kwaliteit van de scholen van het stedelijk onderwijs, in functie van het behalen van de erkenningsvoorwaarden.

In september 2018 startte een nieuwe doorlichtingsronde Inspectie 2.0. In totaal vonden er in 2019 zeven doorlichtingen plaats, verspreid over het basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs. Het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs werden niet doorgelicht.

Overzicht per onderwijsniveau en per advies

Advies / onderwijsniveau	BAO	BULO	BUSO
Gunstig	2	3	
Gunstig met engagement om de tekorten weg te werken			1
Ongunstig met mogelijkheid om de intrekking van erkenning niet op te starten		1	
Ongunstig			

Kwaliteitsontwikkeling: Visitatie 2.0

In 2019 voerde AG SO in 18 scholen een interne kwaliteitsmeting/visitatie uit. In een 'klassieke vorm' van visiteren worden telkens de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk van de school in kaart gebracht aan de hand van de indicatoren van de onderwijsinspectie. AG SO kiest ervoor om in de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 het kwaliteitsgebied leerlingenbegeleiding in alle scholen in de focus te plaatsen.

In schooljaar 2019-2020 ging het Stedelijk Onderwijs met een meer collegiale variant van de visitaties van start: Visitatie 2.0. Het accent in deze variant ligt sterker op kwaliteitsontwikkeling, dan op kwaliteitsmeting. De school kiest autonoom voor één bepaalde focus die kadert in de beleidsplanning van de school.

Overzicht per onderwijsniveau en per type

Type/onderwijsniveau	BAO	BUO	SEO	DKO	VWO	TOTAAL
Visitatie	8	0	1	0	0	9
Visitatie 2.0	2	2	1	0	2	7
Collegiale visitatie handelingsplanning buitengewoon onderwijs	-	1	-	-	-	1
TOTAAL	10	3	2	0	2	17

Door het beperkte aantal visitatieverslagen is het momenteel niet aangewezen om generieke conclusies te trekken. Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zal een rapport beschikbaar zijn waarin de visitatieresultaten van de laatste twee schooljaren verwerkt zijn. Dit zal leiden tot meer generieke aanbevelingen.

Kwaliteitsontwikkeling: Meten van leerwinst

In het 'project leerwinst' onderzoeken de scholen hoe ze hun onderwijsleerpraktijk efficiënt en effectief kunnen afstemmen op de onderwijsnoden van de leerlingen.

In 2019 namen 14 gewone basisscholen, 6 scholen buitengewoon onderwijs en 3 scholen secundair onderwijs deel aan het proeftuinproject "meten van leerwinst in het kader van breed evalueren". In februari en juni, werden de vaardigheidstoetsen voor technisch/begrijpend lezen en wiskunde afgenomen in alle leerjaren. Op dit moment is het te vroeg om algemene conclusies te formuleren. Het schoolteam ontwikkelde meer deskundigheid in het meten van leerwinst en het inpassen van de gegevens over leerwinst in de evaluatiepraktijk. We stelden ook vast dat het aangewezen is om leerwinstmonitoring stapsgewijs te implementeren. We starten bijgevolg in de eerste graad

basisonderwijs met een focus op het meten van de leerwinst en de didactiek van het technisch en begrijpend lezen. Hierbij gaat vooral aandacht naar het voorbereidend, aanvankelijk en vloeiend lezen.

Taalbeleid

Een ruim netwerk van deskundigen uit de verschillende onderwijsniveaus ontwikkelde een algemene visie op taalbeleid op school. Deze visie werd vertaald in een kwaliteitswijzer waarmee de school de kwaliteit van haar taalaanbod kan inschalen. In het programma 'Taal in de stad' (ambities 2020-2025) bundelen we alle initiatieven die scholen nemen om hun kwaliteit op het vlak van taalgericht onderwijs verder te ontwikkelen. We verzamelen voorbeelden van goede praktijk, zowel op het vlak van beleid als de uitwerking van dit beleid op de klasvloer.

Het taalgericht onderwijs is één van de pijlers van het ondersteuningsaanbod van de pedagogische begeleiding. Er wordt een schooloverstijgend én een schoolspecifiek aanbod uitgewerkt. Deze werking zal de realisatie van het programma 'Taal in de stad' versterken.

Digitaal schoolplatform

In het schooljaar 2018-2019 hebben een aantal scholen van het basis- en buitengewoon onderwijs het nieuwe digitaal schoolplatform (leerlingvolgsysteem) Smartschool in een pilootfase geïmplementeerd. De evaluatie van deze pilootfase heeft geleid tot een aantal bijstellingen in de verdere uitrol.

Vanaf de start van het schooljaar 2019-2020 gebruiken alle basisscholen en scholen voor buitengewoon onderwijs Smartschool voor de leerlingrapporten, het leerlingvolgsysteem en de registratie van afwezigheden. Meerdere scholen gebruiken ook de planningsmodule.

Inclusie – groeien naar het aanbieden van inclusieve trajecten

In 2018 werd het Netwerk Ondersteuners Antwerpen (NOA) gelanceerd, een netoverschrijdend samenwerkingsverband tussen zorgexperts uit het buitengewoon onderwijs en scholen uit het regulier (gewoon) onderwijs. Het ondersteuningsnetwerk van De Leerexpert (NOA1) maakt deel uit van dit netwerk. De doelstelling is om kwaliteitsvolle ondersteuning aanbieden aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast streeft NOA naar een gelijkgerichte en transparante werking. In 2019 werden professionaliseringstrajecten uitgerold. Er werd een bevraging georganiseerd bij de scholen voor gewoon onderwijs en CLB om te peilen naar de verbeterpunten en ontwikkelingskansen voor NOA. De resultaten werden meegenomen in de formulering van de operationele doelstellingen voor NOA de Leerexpert.

In samenwerking met de Universiteit Antwerpen en Artesis-Plantijn Hogeschool is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de samenwerkingsmogelijkheden tussen een school voor gewoon en buitengewoon onderwijs in de Columbiestraat te verkennen.

In beide schoolteams was er onvoldoende draagvlak voor een samenwerkingsproject met het oog op een de realisatie van een volledig of gedeeltelijk inclusieve school. De twee scholen geven de voorkeur aan een samenwerking op actieniveau en aan trajecten die stapsgewijs meer inclusie realiseren.

1SLW0302 – Elke lerende doorloopt doorheen de leerloopbaan een integraal ontwikkelingsproces zonder drempels en ontwikkelt in een persoonlijke, rijke, gastvrije en zorgzame leeromgeving zijn of haar passies en talenten tot waardevolle competenties.

	JR 2019
Exploitatie	-4.815.915
Ontvangsten	3.458
Uitgaven	-4.819.374
Investerings	-137.381
Uitgaven	-137.381

Een breed strategisch kader voor onderwijsaanbod

In voorbereiding van het meerjarenplan 2020-2025 heeft AG SO binnen het programma 'Levenslang leren' doelstellingen geformuleerd in functie van de coherentie in de ontwikkeling van het aanbod binnen en tussen de onderwijsniveaus. Alle directies van de onderwijsniveaus zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van de ontwerpnota. Deze ontwerpnota werd eind 2019 verrijkt met en aangepast aan de keuzes uit het bestuursakkoord van de stad Antwerpen (de Grote Verbinding 2019-2024) en het Vlaams Regeerakkoord (2019-2024). De relevante inzichten uit de recente capaciteitsmonitor (HIVA, 2018) werden ook verwerkt. Begin 2020 keurde de raad van bestuur van het AG SO de visienota goed.

Gewijzigde regelgeving - hervormingen

Voor de implementatie van het nieuw decreet leerlingengebeleiding zijn heel wat stappen gezet. De vraag naar begeleiding is groot en het ondersteuningsaanbod is nog eerder curatief en actiegericht. In het meerjarenplan 2020-2025 wordt een programma 'Leerlingenbegeleiding' opstart en uitgerold.

In 2019 werd een reeks programmaties dual leren goedgekeurd. Dit beantwoordt aan de voorstrekkeursrol die AG SO opneemt, conform het bestuursakkoord 2019-2024 van de stad Antwerpen.

De implementatie van de modernisering van het secundair onderwijs eerste graad is gerealiseerd volgens planning.

Ook de fusies en overhevelingen in het kader van de implementatie van het decreet volwassenenonderwijs zijn gerealiseerd.

Het nieuw decreet deeltijds kunstonderwijs is in voege en sinds 1 januari 2019 gebruiken alle academies het raamleerplan Kunstig Competent. Nieuwe studierichtingen en extra onderwijsbevoegdheden zijn ingediend bij de Vlaamse Overheid en reeds goedgekeurd of moeten nog worden goedgekeurd. Verschillende academies gaan in 2019-2020 nieuwe samenwerkingsverbanden aan in het kader van KunstKuur, het nieuwe initiatief vanuit het nieuwe decreet.

1SLW0303 – Elke lerende kan leren in een brede school, academie of centrum, waar verwante opleidingen samenwerken met partners uit het werk- en maatschappelijk veld.

	JR 2019
Exploitatie	-183.881
Ontvangsten	2.366
Uitgaven	-186.247
Investerings	-17.195
Uitgaven	-17.195

Burgerschapsontwikkeling

Op 3 oktober 2019 werd de officiële start gegeven van het jaartraject 'de democratische school'. Een begeleidingsteam zal het komende schooljaar zeven scholen intensief begeleiden in hun groeipad naar een democratische school. Dit jaartraject is de start van een implementatietraject van het strategisch vijfjarenplan (democratische school, wereldschool, rechtvaardige school, diverse school en vreedzame school).

Er is een competentiemodel ontwikkeld met een duidelijk doelenkader en leerlijnen om de leerlingen te versterken. De competenties zijn gekoppeld aan vijf schoolconcepten en bestaan uit een kennis-, een vaardigheden- en een attitudelook.

De website <https://www.onderwijsleven.be/> werd eveneens gelanceerd.

Het professionaliseringsaanbod Actief Burgerschap is ter beschikking gesteld via de kwaliteitswijzer actief burgerschap.

Internationalisering

Een 70-tal internationale projecten werden opgezet in 2019 over alle onderwijsniveaus. Het overgrote deel van de projecten zijn internationale stages voor leerlingen en lesopdrachten of jobshadowing voor leerkrachten. Het aantal leerlingen en leerkrachten dat deelnam aan een buitenlandse werk- of leerervaring is sterk gestegen, van 118 naar 154 voor leerlingen en van 66 naar 86 voor leerkrachten.

Ook leerkrachten uit het buitenland hebben de weg naar het Stedelijk Onderwijs gevonden. Verschillende buitenlandse groepen hebben scholen van het Stedelijk Onderwijs bezocht om ervaringen uit te wisselen en te leren van goede praktijken. Hier is een sterkte stijging merkbaar van 7 naar 43 bezoekers.

Het project Artifex, dat STEM-onderwijs wilt optimaliseren in een hoogtechnologische leeromgeving heeft het leerplatform teachstem.eu opgeleverd waar leerkrachten hun eigen STEM-competenties kunnen inschalen aan de hand van een self-assessment tool en verbeteren dankzij workshops. Het Multiplier event in Tsjechië georganiseerd voor 62 deelnemers, was de belangrijkste mijlpaal van 2019. In 2020 zal het leerplatform volledig afgewerkt en opgeleverd worden. Het einde van het project is voorzien in september 2020.

1SLW0304 – Elke stakeholder krijgt optimale participatiekansen binnen een psychologisch contract om samen school te maken.

	JR 2019
Exploitatie	-2.097
Uitgaven	-2.097

Thema's zoals ouderparticipatie en de installatie van de schoolraden maken deel uit van het thema burgerschapsontwikkeling (zie 1SLW0303).

1SLW0305 – Het Stedelijk Onderwijs voorziet in doorstroomcapaciteit voor elke lerende in het basisonderwijs.

	JR 2019
Exploitatie	-1.302.162
Uitgaven	-1.302.162
Investerings	-3.837.395
Ontvangsten	23.523.543
Uitgaven	-27.360.938

Capaciteit

Het Stedelijk Onderwijs creëerde in 2019 105 extra plaatsen in het basis- en secundair onderwijs. Dit betekent dat deze legislatuur 2.663 plaatsen werden gerealiseerd. Hiermee realiseert AG SO 102% van de vooropgestelde doelstelling, namelijk 2.610 plaatsen tegen het einde van de legislatuur 2014-2019.

1SLW0306 – Voldoende, passende en dynamische talenten werken in al hun diversiteit aan de realisatie van de organisatiedoelstellingen.

	JR 2019
Exploitatie	-990.382
Uitgaven	-990.382

Naar een waardengedreven netwerkorganisatie

Het Stedelijk Onderwijs maakt de beweging naar een waardengedreven netwerkorganisatie. De vijf bedrijfswaarden zijn zichtbaar en voelbaar in ons doen en laten, in het lesgeven, in de manier waarop we samenwerken en de stad van morgen vormgeven. Op die manier creëren we vanuit een gedeelde ambitie een sfeer van onderlinge solidariteit, fierheid en appreciatie. We betrekken medewerkers van de ondersteunende diensten én medewerkers van schoolteams actief bij beleidsontwikkeling door het KPC-model (kader-participatie-cocreatie) consequent toe te passen in alle verandertrajecten van de ondersteunende diensten. We trekken deze werkwijze ook door in samenwerkingen op alle niveaus van de organisatie. De netwerkorganisatie krijgt op deze manier meer en meer vorm.

Persoonlijk en gedeeld leiderschap als rode draad voor een breed ontwikkelingsaanbod voor leidinggevenden en personeelsleden

Het nascholingsaanbod voor leidinggevenden werd verder uitgewerkt in lijn met de nieuwe bedrijfscultuur. Het accent ligt op permanente feedback, psychosociaal welzijn (detectie en preventie van stress en burn-out), gedeeld leiderschap, resultaatgericht en coachend leidinggeven en 'collective teacher efficacy'.

Leiderschapsontwikkeling vormt de rode draad doorheen nascholingen en netwerkevents. Alle personeelsleden krijgen de kans een leiderschapstraject te volgen, om zo het beleidsvoerend vermogen van het schoolteam te verhogen (persoonlijk leiderschap).

In 2019 organiseerde AG SO voor de eerste keer het (v)uur van leiderschap. 60 deelnemers van vorige edities van leiderschapstrajecten werkten samen aan de verdere ontwikkeling en het faciliteren van netwerken.

2019 was ook de start van een verdiepingsaanbod op het leiderschapstraject. In dit aanbod bepalen de deelnemers zelf wat ze willen oefenen of leren en geven ze het traject zelf vorm. Aan de 2 verdiepingstrajecten namen 26 deelnemers deel.

The Art of Leadership is een jaarlijks netwerkevent voor directeurs en leidinggevenden om samen te reflecteren en te leren over leiderschap aan de hand van telkens een andere kunstvorm. In 2019 ontmoetten 60 deelnemers Wouter Torfs bij een panelgesprek over zijn boek 'Werken met Hart en Ziel'.

Aanvangsbegeleiding voor startende leerkrachten

AG SO ontwikkelde een organisatiebrede visie op aanvangsbegeleiding. Een coherent aanbod van onderwijsniveau-overstijgende en schoolspecifieke ondersteuning vormen een geïntegreerd continuüm van professionalisering op maat van elke nieuwe medewerker.

Binnen een onderwijsniveau is er een vraag- en een aanbodgestuurd traject dat loopt over twee (school)jaren. Leren van elkaar, dynamische interactie en reflectie zijn belangrijke items naast onderwijskundige input.

11 september was er een startdag voor startende leerkrachten, mentoren en directeurs. 157 deelnemers (86 starters, 42 mentoren en 29 directeurs) namen deel.

Nieuwe aanvullende rechtspositieregeling

De aanvullende rechtspositieregeling (ARPSO) werd vernieuwd en is het sluitstuk van een proces van meer dan 2 jaar waarbij gestreefd werd om de basisgedachte 'de school centraal' ook in de praktijk om te zetten. Het nieuwe ARPSO biedt meer autonomie aan de school in functie van personeelsbeleid en trekt strakkere lijnen die het prognose-proces efficiënter moeten ondersteunen. Na intensieve onderhandelingen met de representatieve vakorganisaties wordt het eindresultaat door de directies als positief ervaren. De implementatie is ondertussen gestart.

1SLW0307 - Het Stedelijk Onderwijs wordt door iedereen erkend als een toegankelijk, divers en toekomstgericht netwerk van scholen, academies en centra.

	JR 2019
Exploitatie	-1.630.148
Ontvangsten	38.574
Uitgaven	-1.668.722

Feestjaar 200 jaar Stedelijk Onderwijs

2019 stond in teken van het feestjaar 200 jaar Stedelijk Onderwijs waarbij we kozen voor een verbindend project voor iedereen die met het Stedelijk Onderwijs te maken heeft.

De website www.stedelijkonderwijs.be/200jaar werd bezocht door 12.000 bezoekers en 237 stadskarten werden gedownload. 4 wandelingen en 1 fietstocht: 50 groepen / klassen of fietsen, 17 boekten een wandeling met stadsgids

Educatieve pakketten werden uitgewerkt voor (buitengewoon) basisonderwijs, secundair onderwijs en NT2. 100 klassen uit de basisscholen bezochten de belevingsruimte.

2019 startte met een retrobal met 1.800 deelnemers en het afsluitend 200Festival kon ondanks het stormweer rekenen op meer dan 4.000 bezoekers.

Een lied van het Stedelijk Onderwijs werd gelanceerd en Stedelijk Onderwijs kreeg heel wat persaandacht dankzij reportages in Gazet Van Antwerpen, A-blad en Antwerpse Tijdinghen.

Meer focus op social media

AG SO gebruikt gericht sociale media (corporate Facebook/Twitter en LinkedIn) om berichten te verzenden. Dit vertaalt zich in een toename van het aantal volgers.

Aantrekkelijke werkgever

Het lerarentekort is de uitdaging waarvoor het ganse onderwijsveld voor staat. Het Stedelijk Onderwijs wil als belangrijke onderwijsverstrekker zijn troeven uitspelen.

Vier troeven van het Stedelijk Onderwijs als aantrekkelijke werkgever werden omgezet in een creatief concept onder de slogan 'Verander je kijk op onderwijs'.

De look en feel van de jobsite werd aangepast, de troeven krijgen een aparte plaats aangevuld met 20 authentieke verhalen van collega's. De campagne werd gelanceerd op de dag van de leerkracht met een opmerkelijke stijging op de jobsite tot gevolg.

Het YouTube-kanaal [StedelijkOnderwijs.tv](https://www.youtube.com/stedelijkonderwijs) stimuleert en benadrukt het samenhorigheidsgevoel en de fierheid om deel uit te maken van het Stedelijk Onderwijs. Het kanaal is ook bewust ingezet voor interne én externe communicatie: authentieke employer branding vanuit echte verhalen.

1SLW0308 – Een innovatieve, duurzame, goed onderhouden infrastructuur in een warme, nette en toegankelijke omgeving biedt plaats aan alle huidige en toekomstige leerlingen, cursisten, personeel, ouders, partners, externe gebruikers en bezoekers.

	JR 2019
Exploitatie	-22.470.147
Ontvangsten	894.716
Uitgaven	-23.364.862
Investerings	-31.849.953
Ontvangsten	31.511.267
Uitgaven	-63.361.220

Uitvoering masterplan

In 2019 realiseerde het Stedelijk Onderwijs 100% van de stadsdotatie en 85% van de geplande investeringsuitgaven. De onderwijsvisie van schoolteams is in diverse ontwerpen en realisaties zichtbaar vertaald, altijd in dialoog met de school.

De klimaatdoelstellingen 2020 (31% in kWh en 50% in CO2 uitstoot) werden reeds gehaald.

De investeringen in kader van de (her)doorlichtingen voor Bewoonbaarheid, Veiligheid en Hygiëne hebben geleid tot positieve resultaten. Voor twee dossiers blijft er nog een ongunstig advies omwille specifieke omstandigheden.

De trajecten die vorm geven aan 'De Pit' als open huis, waar we flexibel en volgens de netwerkfilosofie zullen werken, lopen op schema.

Beter beveiligde school

Het domein toegangsbeheer is een onderdeel van het project Beter Beveiligde School. Het doel is om een eenvoudiger en efficiëntere controle te hebben waardoor niet-bevoegden geen toegang hebben. In 40 scholen zijn dit jaar de veiligheidsinstallaties voorzien van actieve monitoring en beheer op afstand. Dit laat toe om sneller de oorzaak van een foutdetectie te achterhalen en op te lossen zonder verstoring op school en verplaatsing door eigen techniekers of interventie door externen. In 2019 komen we met de uitrol van toegangscontrole in de scholen in de eindfase van het project. De volledige implementatie zal in 2020 een feit zijn.

Open infra

Het Stedelijk Onderwijs stelt de infrastructuur zoveel mogelijk open na de schooluren zodat de ruimtes zo intensief mogelijk gebruikt kunnen worden. In 2019 zien we een stijging in het breed ter beschikking stellen van het patrimonium voor derden. Het aantal beschikbaar gestelde locaties is met meer dan 15% gestegen naar 91 locaties. De eenmalige reservaties zijn met 7% gestegen naar 234 reserveringen terwijl de doorlopende reservaties stabiel op 136 reservaties gebleven zijn.

1SLW0309 - Een klantgericht financieel beleid verhoogt de transparantie en kosten-efficiëntie.

	JR 2019
Exploitatie	-916.766
Uitgaven	-916.767

Het traject 'herverdeling van de solidaire middelen' werd afgerond waar er aandacht werd besteed aan de herverdeling van de budgetten van de kernsecretariaten.

1SLW0310 – Een preventieve aanpak en het naleven van de reglementering zorgen voor een veilige en milieuvriendelijke leer- en werkomgeving voor leerlingen, cursisten, personeel, ouders, partners, externe gebruikers en bezoekers

	JR 2019
Exploitatie	-404.719
Uitgaven	-404.719

Een coherent en geïntegreerd welzijnsbeleid

De werkgroep welzijnsbeleid ontwikkelde en publiceerde een bestek voor een professionele ondersteunende tool voor een gestandaardiseerde welzijnsbevraging.

Het beleid rond de re-integratie van langdurig zieken en het uitbouwen van een netwerk van vertrouwenspersonen op schoolniveau is verder geprofessionaliseerd.

Via een pilootfase kregen individuele medewerkers via een online coaching tool zicht op hun work-life balans, gezondheidstoestand en stressniveau.

Professionalisering bescherming en preventie

De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk heeft in 2019 verder ingezet op de professionalisering van medewerkers die betrokken zijn in preventie- en beschermingsprocessen. Er werden diverse opleidingen georganiseerd voor lokale preventiemedewerkers (LPM) en lokale preventieadviseurs (LPA). Deze doelgroep kan ook beroep doen op een leernetwerk. De preventieadviseurs voerden 179 rondgangen uit.

1SLW0311 – Een organisatiebrede geharmoniseerde ICT-dienstverlening zorgt voor planmatige, optimale en kostenefficiënte ondersteuning van alle bedrijfsprocessen en ICT-gerelateerde projecten, zowel administratief, technisch als pedagogisch.

	JR 2019
Exploitatie	-2.451.189
Uitgaven	-2.451.189
Investerings	-367.534
Ontvangsten	250.000
Uitgaven	-617.534

Netwerkinfrastructuur in elke school

In 2019 werd het project 'Optimalisatie netwerkinfrastructuur AG SO' volledig afgerond en zijn alle gebouwen van het Stedelijk Onderwijs voorzien van een geoptimaliseerde en gestandaardiseerde netwerkinfrastructuur.

Optimalisering IT

De werking rond 'Veilig en sociaal online' werd uitgebouwd voor alle onderwijsniveaus.

Een vernieuwde procedure voor elementaire telematica infrastructuur voor de periode 2020-2025 werd uitgewerkt.

In 2019 heeft AG SO met Digipolis samengewerkt voor het opzetten van een digitale kassa voor het verwerken van betalingen in de scholen (Financiën), een gunning voor een conceptstudie voor de nieuwe websites (Marketing en Communicatie), een gunning voor het maken van een interactieve planningstool voor het leggen van ambten (opdrachtverdeling), de vervanging van 'Werken met het Talent van morgen'.

Bestaande initiatieven en lopende projecten werden in 2019 uitgerold en geïmplementeerd zoals: tijdsbeheer voor het niet-gesubsidieerd personeel, tablets in functie van het digitaal verwerken van werkorders, alle medewerkers van de ondersteunende diensten binnen een E-inclusie traject voorzien van een smartphone (inclusief een intensief opleidingstraject voor specifieke doelgroepen).

1SLW0312 – Een gepland, opgevolgd, evidence-based, reglementair en transparant beleid ligt aan de basis van de effectieve en gemeten realisatie van de missie van het Stedelijk Onderwijs.

	JR 2019
Exploitatie	-405.285
Uitgaven	-405.285

Ambities 2020-2025 goedgekeurd

Het actieplan en visie van het stedelijk onderwijs 'Stedelijk Onderwijs bouwt aan de stad van morgen' voor de periode 2020-2025 werd goedgekeurd. Het actieplan is vertaald in vijf speerpunten en dertien programma's die leidend zijn in de realisatie van de ambities voor de komende legislatuur.

Een ruim netwerk van ambassadeurs voor evidence-informed onderwijs is operationeel

In 2019 werd het netwerk van onderwijsambassadeurs versterkt met 36 nieuwe ambassadeurs. Zij volgden in augustus een driedaagse zomeracademie waar ze in contact kwamen met recente wetenschappelijke inzichten (Paul Kirschner: "Op de schouders van reuzen"). Drie dagen werd intensief gewerkt rond de thema's "gezamenlijke doeltreffendheid" (collective teacher efficacy) en de impact van de leerkracht en het team op het leren van de leerlingen. Zij gingen daarna, samen met hun directie, in hun eigen school aan de slag met de verworven kennis en inzichten. De volledige groep onderwijsambassadeurs (60 medewerkers) organiseerde ter versterking van het netwerk drie onderwijscafés om ervaring te delen en kennis verder te ontwikkelen.

Ontwikkeling professionele leergemeenschappen via Lesson Study

Lesson Study is een vorm van actieonderzoek waarbij een klein "leerteam" van leraren binnen de eigen school een les(senreeks) ontwikkelt om de impact op het leren van de leerlingen sterk te verhogen. In september namen verschillende medewerkers deel aan het wereldcongres over Lesson Study in Amsterdam. Vervolgens werden vier "proefprojecten" uitgewerkt. Zij krijgen vorm in meerdere scholen van basis-, secundair en volwassenenonderwijs:

- Lesson Study en leerwinst op het vlak van basisvaardigheden;
- Lesson Study en taalgericht onderwijs;
- Lesson Study en lesgeven in een superdiverse school;
- Lesson Study bij aanvangsbegeleiding.

De evaluatie van de proefprojecten is gepland in juni 2020.

Databeleid en datageletterheid

Naast het algemene dashboard op niveau van het Stedelijk Onderwijs, werden voor het gewoon basis- en secundair onderwijs gebruiksvriendelijke en toegankelijke dashboards (datakompas) opgeleverd en geïmplementeerd. Ze bevatten de meest actuele essentiële gegevens per niveau en per school met betrekking tot leerlingenaantallen, schoolse vertraging, gekwalificeerde uitstroom, Er is een nieuw aanbod opleidingen datageletterdheid gestart.

Naar een nieuw servicemodel op maat van scholen

Het nieuwe servicemodel heeft als doel een passende en geïntegreerde manier van samenwerken / netwerken uit te werken met de school centraal. Dit model is gebaseerd op samenwerking tussen de

ondersteuners onderling enerzijds en tussen ondersteuners en gebruikers anderzijds. In 2019 werd een gebruikersonderzoek gedaan vanuit de principes van business design thinking.

Interne audit en risicoanalyse

In 2019 werd de samenwerking tussen interne audit van het AG SO en interne audit van de Stad Antwerpen, opgezet in 2018, verder geïntensifieerd. Deze samenwerking verloopt goed en draagt bij tot de professionalisering van interne audit binnen het AG SO. Het auditcomité van het AG SO werd bij de legislatuurswissel geïntegreerd in het auditcomité van de groep Stad Antwerpen. In 2019 heeft interne audit het auditplan 2018 verder afgewerkt en het auditplan 2019 grotendeels uitgevoerd. De risicoanalyse van AG SO werd geactualiseerd.

In kader van GDPR werd een DPO aangesteld en een actieplan 2019 werd goedgekeurd en uitgevoerd.

1SLW0313 – Maximaal inzetten op diversiteit in alle aspecten van de bedrijfsvoering maakt dat iedereen "zich thuis" voelt binnen de organisatie.

Iedereen welkom bij het Stedelijk Onderwijs

De diverse populatie in het Stedelijk Onderwijs is een weerspiegeling van de maatschappij. Alle lagen van de organisatie omarmen deze diversiteit. Zowel in de wervingscampagnes voor leerlingen als de wervingscampagnes voor medewerkers is het aspect diversiteit uitdrukkelijk aanwezig. Het Stedelijk Onderwijs verwelkomt iedereen die de bedrijfswaarden onderschrijft en zoekt actief mee naar de meest geschikte plek voor elke leerling en elke medewerker.

Diversiteit personeel – man/vrouw verdeling

De onderwijssector is een sector die vooral uit vrouwen bestaat.

Voor het gesubsidieerd personeel (onderwijs Vlaanderen) blijft de verhouding 76% vrouwen – 24% mannen ongewijzigd.

Voor het niet-gesubsidieerd personeel (payroll AG SO) blijft de verhouding 80% vrouwen – 20% mannen eveneens ongewijzigd.

Diversiteit personeel – allochtone medewerkers

Jaarlijks stijgt het aantal medewerkers van allochtone origine. 13,5% van onze medewerkers is van allochtone origine. Het blijft onze ambitie om met alle stakeholders trajecten op te starten om stappen vooruit te zetten.

Medewerkers van allochtone afkomst	aantal	aandeel
2017	625	10.8%
2018	701	12.1%
2019	781	13.5%

1SLW0315 - Omgeving, gedrag en dienstverlening maken van het Stedelijk Onderwijs een gastvrije en klantgerichte organisatie

Vraag- en Meldpunt Stedelijk Onderwijs

In 2019 telde het Vraag- en Meldpunt 129 klachten en 55 meldingen. Dit is een combinatie van signalen ingediend door belanghebbenden in het e-formulier zelf of geregistreerd op organisatieniveau, of wanneer melders ten rade gingen bij kabinetten, ombudsdienst Stad

Antwerpen of rechtstreeks bij ondersteunende diensten van het Stedelijk Onderwijs.

48% van deze signalen komt van ouders van leerlingen en cursisten of vanuit leerlingen en cursisten zelf, 22% van buurtbewoners van de scholen, academies of centra van het Stedelijk Onderwijs en 19% van personeelsleden. De drie meest voorkomende thema's zijn: dagelijkse werking van de school, academie, centrum (begeleiding van leerlingen, beleid van de school, inschrijvingen en aanmeldingen), over ongewenst gedrag (lawaaioverlast, onvriendelijke behandeling, agressie) en over het gebouw (verbouwingswerken, inrichting).

58% van deze meldingen en klachten zijn als (deels) gegrond of als terechte opmerkingen beoordeeld, 15% als volledig ongegrond, en 10% als onontvankelijk. De resterende signalen werden betwist of stopgezet.

De doelstellingenrekening (schema J1 en J5)

De doelstellingenrekening is de samenvatting van de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven van de verschillende prioritaire beleidsdoelstellingen en van het overig beleid, ingedeeld volgens de beleidsdomeinen. Het is de link tussen de inhoudelijke evaluatie van de realisatie van de beleidsdoelstellingen en de evaluatie van het toegekende budget en de realisatie ervan.

Het meerjarenplan 2014-2019 van AG SO vloeit voort uit het bestuursakkoord “Respect voor A”. Het AG SO hanteert dezelfde beleidsdomeinen en doelstellingen als de stad. Het AG SO werkt mee aan 1 van de 7 beleidsdomeinen: Lerende en werkende stad. Het AG SO gaf in 2019 verder mee uitvoering aan het bestuursakkoord dat vertaald werd in het initiële meerjarenplan 2014-2019. De strategische doelstelling van het AG SO is: “Door het organiseren en aanbieden van kwalitatief onderwijs biedt het Stedelijk Onderwijs eerlijke ontplooiingskansen, die elke lerende grijpt om talenten en competenties te ontwikkelen en door te groeien tot een verantwoordelijke wereldburger.” Daarnaast is er het verplichte beleidsdomein Algemene financiering voor de financiële zaken.

De doelstellingenrekening bevat de exploitatierekening, de investeringsrekening en de liquiditeitenrekening opgedeeld in beleidsdomeinen. De rekening wordt naast het eindbudget en het initieel budget afgezet. De beleidsdomeinen zijn verder opgedeeld in prioritaire beleidsdoelstellingen en overig beleid.

Voor het exploitatiebudget (schema J5 – post I. Exploitatierekening) realiseert het AG SO een resultaat van +10.056.536 euro.

Voor investeringen (schema J5 – post II. Investeringsrekening) realiseert het AG SO een uitgave van 96.076.497 euro, ontvangsten voor 55.284.810 euro en dus een resultaat van -40.791.686 euro.

In het liquiditeitenbudget (schema J5 - post III. Andere) loste het AG SO in 2019 verder de leasing Lamoriniërestraat af voor 90.963 euro en de lening van stad Antwerpen (REG) voor een bedrag van 951.577 euro. Verder zijn er in het liquiditeitenbudget nog interne verrekeningen binnen divisies (ontvangsten en uitgaven). In schema J5 - post III wordt onder de ontvangsten het bedrag van 24.420.552 euro opgenomen dat betrekking heeft op fase 2 van het DBFM project Stedelijk Lyceum Cadix. Dit bedrag is ook mee opgenomen in de rubriek II – investeringenbudget – uitgaven, zodat de budgettaire impact hierdoor geneutraliseerd wordt.

Samen resulteert dit in een negatief budgettair resultaat van 8.338.950 euro (schema J5 – post IV. Budgettair resultaat boekjaar).

Samen met een gecumuleerd budgettair resultaat vorige boekjaren van +37.128.458 euro geeft dit een gecumuleerd budgettair resultaat van +28.789.508 euro (schema J5 – gecumuleerd budgettair resultaat).

Het resultaat op kasbasis voor het financieel jaar 2019 bedraagt +28.789.508 euro.

Via de aanpassing meerjarenplan 2020 - 2025 zal een bestemming gegeven worden aan dit gecumuleerd budgettair resultaat (inclusief de afdracht van de stedelijke restmiddelen).

Schema J1: De doelstellingenrekening

	Jaarrekening			Eindbudget			Initieel budget		
	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo
00 Algemene financiering	254.382.709	359.942.503	105.559.794	254.742.221	360.107.192	105.364.972	239.672.965	344.969.498	105.296.533
Prioritaire beleidsdoelstellingen	254.382.709	359.942.503	105.559.794	254.742.221	360.107.192	105.364.972	239.672.965	344.969.498	105.296.533
Exploitatie	252.295.128	335.521.952	83.226.823	252.465.884	335.697.011	83.231.127	238.233.375	320.553.316	82.319.942
Investerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	2.087.581	24.420.552	22.332.971	2.276.337	24.410.182	22.133.845	1.439.590	24.416.182	22.976.591
Overig beleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Harmonieuze stad	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritaire beleidsdoelstellingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overig beleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Lerende en werkende stad	181.942.970	68.044.226	-113.898.744	201.068.017	72.638.409	-128.429.607	191.977.072	72.833.653	-119.143.419
Prioritaire beleidsdoelstellingen	181.942.970	68.044.226	-113.898.744	201.068.017	72.638.409	-128.429.607	191.977.072	72.833.653	-119.143.419
Exploitatie	85.866.473	12.696.186	-73.170.287	89.559.429	13.751.264	-75.808.165	87.289.052	12.603.229	-74.685.823
Investerings	96.076.497	55.284.810	-40.791.686	111.508.588	58.802.508	-52.706.080	104.688.020	60.193.424	-44.494.596
Andere	0	63.229	63.229	0	84.637	84.637	0	37.000	37.000
Overig beleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen	436.325.679	427.986.729	-8.338.950	455.810.237	432.745.601	-23.064.636	431.650.037	417.803.151	-13.846.886
Exploitatie	338.161.601	348.218.138	10.056.536	342.025.313	349.448.274	7.422.962	325.522.426	333.156.545	7.634.119
Investerings	96.076.497	55.284.810	-40.791.686	111.508.588	58.802.508	-52.706.080	104.688.020	60.193.424	-44.494.596
Andere	2.087.581	24.483.781	22.396.200	2.276.337	24.494.819	22.218.482	1.439.590	24.453.182	23.013.591

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Jaarrekening 2019

Financiële toestand

Volgens artikel 35 van de beleids- en beheerscyclus bevat de financiële toestand minstens:

- 1° een vergelijking van het resultaat op kasbasis in de jaarrekening met het resultaat op kasbasis in het budget;
- 2° een vergelijking van de autofinancieringsmarge in de jaarrekening met de autofinancieringsmarge in het budget.

AG SO realiseert in 2019 een budgettair resultaat van -8.338.950 euro. Samen met een gecumuleerd budgettair resultaat vorige boekjaren van +37.128.458 euro geeft dit een gecumuleerd budgettair resultaat van +28.789.508 euro (schema J5 – gecumuleerd budgettair resultaat). Er werden geen bedragen opgenomen in bestemde gelden.

Het resultaat op kasbasis voor het financieel jaar 2019 bedraagt +28.789.508 euro.

De financiële toestand wordt bekeken vanuit twee invalshoeken:

Het resultaat op kasbasis

Dit is het gecumuleerde budgettaire resultaat verminderd met de bestemde gelden. Het gecumuleerde budgettaire resultaat is het geheel aan beschikbare liquide middelen en geldbeleggingen waarover het bestuur zou beschikken op het einde van het financiële boekjaar als ze al haar vorderingen op korte termijn zou geïnd hebben en al haar schulden op korte termijn zou betaald hebben.

Resultaat op kasbasis 2019

Jaarrekening 2019: +28.789.508 euro.

Budget 2019: -13.632.541 euro.

Het cijfer van het resultaat op kasbasis en de vergelijking is terug te vinden in de corresponderende rubriek van het schema J5 – De liquiditeitenrekening.

De autofinancieringsmarge

De autofinancieringsmarge is het verschil tussen enerzijds het deel van de ontvangsten en uitgaven uit exploitatie dat gebruikt kan worden voor de vereffening van de netto periodieke leningsuitgaven, en anderzijds de netto periodieke leningsuitgaven. M.a.w. hoeveel van de middelen die het bestuur heeft gegenereerd uit de exploitatie blijven er, na de vereffening van de geplande en lopende leningsuitgaven, over om nieuwe investeringen zelf te financieren of om de leningslasten van bijkomende leningen te dragen.

Autofinancieringsmarge 2019

Jaarrekening 2019: 9.963.071 euro
Budget 2019: 7.115.357 euro

Het cijfer van de autofinancieringsmarge budget 2019 is terug te vinden in de corresponderende rubriek van het schema M2 – De staat van het financiële evenwicht van het meerjarenplan 2014-2019 bij de budgetwijziging 2019, zoals het finaal is ingediend.

Het cijfer van de autofinancieringsmarge jaarrekening 2019 is als volgt berekend:

Autofinancieringsmarge	
I. Financieel draagvlak (A-B)	10.318.322
A. Exploitatieontvangsten	348.218.138
B. Exploitatie-uitgaven exclusief de nettokosten van schulden (1-2)	337.899.816
1. Exploitatie-uitgaven	338.161.601
2. Nettokosten van de schulden	261.785
II. Netto periodieke leningsuitgaven (A+B)	355.251
A. Netto-aflossing van de schulden	93.466
B. Nettokosten van de schulden	261.785
Autofinancieringsmarge (I-II)	9.963.071

Aansluiting algemene en budgettaire boekhouding

Per 31.12.2019 is er voldaan aan de verplichting van aansluiting tussen de budgettaire boekhouding zoals gestipuleerd door in de BBC-wetgeving. Beide berekeningen levert een bedrag op van 28.789.506 euro.

Algemene opmerking: Bij elke berekening van cijfers gebeuren er afrondingen. Door de accumulatie van deze afrondingen over de verschillende jaren heen resulteren de verschillende berekeningswijzen van het gecumuleerd budgettair resultaat in een afwijking van (afgerond) 2 euro. Afhankelijk van de berekeningswijze vindt u de bedragen 28.789.506, 28.789.507 en 28.789.508.

Budgettaire boekhouding:

GBR 01/01/2015	25.044.438
BR 2015	9.637.590
BR 2016	4.179.732
BR 2017	-4.756.326
BR 2018	3.023.024
BR 2019	-8.338.950
GBR 31/12/2019	28.789.506

GBR = Gecumuleerd Budgettair Resultaat

BR = Budgettair Resultaat

Netto bedrijfskapitaal (NBK)			
Vorderingen KT	4000	3.197.704	
	4005	22.189	
	4040	1.352.702	
	4050	21.000	
	4060	21.768	
	4061	358.546	
	4151	10.517.325	
	4153	186.474	
	4160	750	
Totale vorderingen KT		15.678.457	(1)
Liquide middelen	5500	4.517.896	
	5540	29.301.095	
	5700	54.283	
	5710	34.762	
	5720	3.360	
	5800	12.065	
Totale Liquide middelen		33.923.460	(2)
Budgettair bruto nettowerkkapitaal		49.601.917	(1) + (2)
Schulden KT	4400	-9.348.307	
	4440	-2.944.533	
	4441	-3.800.611	
	4491	-4.392.086	
	4493	-88.881	
	4530	-230.243	
	4540	511.329	
	4550	0	
	4590	-476.811	
	4750	-29.668	
	4890	-12.599	
Totale schulden KT		-20.812.410	(3)
Budgettair nettowerkkapitaal		28.789.507	(4) = (1) + (2) + (3)
	499	0	(5)
Budgettair nettowerkkapitaal + wachtre		28.789.507	(6) = (4) + (5)

Activering van vaste activa in aanbouw (VAIA)

Sinds 2018 worden VAIA geactiveerd in het jaar van in gebruik name en/of (voorlopige) oplevering. Zo kan het gebeuren dat er, na het boekjaar van activering, nog kosten of investeringssubsidies worden geboekt op deze geactiveerde projecten. Deze zullen dan in functie van het jaar van activatie minder dan 33 jaar worden afgeschreven.

FINANCIËLE NOTA

Schema J2: De exploitatierekening

	Jaarrekening			Eindbudget			Initieel budget		
	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo
00 Algemene financiering	252.295.128	335.521.952	83.226.823	252.465.884	335.697.011	83.231.127	238.233.375	320.553.316	82.319.942
04 Lerende en werkende stad	85.866.473	12.696.186	-73.170.287	89.559.429	13.751.264	-75.808.165	87.289.052	12.603.229	-74.685.823
Totalen	338.161.601	348.218.138	10.056.536	342.025.313	349.448.274	7.422.962	325.522.426	333.156.545	7.634.119

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Jaarrekening 2019

Schema J3: De investeringsverrichtingen van het financiële boekjaar

	Jaarrekening			Eindbudget			Initieel budget		
	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo
00 Algemene financiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Lerende en werkende stad	96.076.497	55.284.810	-40.791.686	111.508.588	58.802.508	-52.706.080	104.688.020	60.193.424	-44.494.596
Totalen	96.076.497	55.284.810	-40.791.686	111.508.588	58.802.508	-52.706.080	104.688.020	60.193.424	-44.494.596

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Jaarrekening 2019

Schema J4: De rekening van een afgesloten investeringsenveloppe

In het financiële boekjaar 2019 werden geen investeringsenveloppen afgesloten.

Schema J5: De liquiditeitenrekening

RESULTAAT OP KASBASIS	Jaarrekening	Eindbudget	Initieel budget
I. Exploitatierekening (B-A)	10.056.536	7.422.962	7.634.119
A. Uitgaven	338.161.601	342.025.313	325.522.426
B. Ontvangsten	348.218.138	349.448.274	333.156.545
1.a. Belastingen en boetes	0	0	0
1.b. Algemene werkingsbijdrage van andere lokale overheden	44.725.946	45.088.489	45.434.788
1.c. Tussenkomen door derden in het tekort van het boekjaar	0	0	0
2. Overige	303.492.192	304.359.785	287.721.757
II. Investeringsrekening (B-A)	-40.791.686	-52.706.080	-44.494.596
A. Uitgaven	96.076.497	111.508.588	104.688.020
B. Ontvangsten	55.284.810	58.802.508	60.193.424
III. Andere (B-A)	22.396.200	22.218.482	23.013.591
A. Uitgaven	2.087.581	2.276.337	1.439.590
1. Aflossing financiële schulden	1.417.589	1.466.229	1.439.590
a. Periodieke aflossing	1.417.589	1.466.229	1.439.590
b. Niet-periodieke aflossing	0	0	0
2. Toegestane leningen	669.992	810.107	0
3. Overige transacties	0	0	0
B. Ontvangsten	24.483.781	24.494.819	24.453.182
1. Op te nemen leningen en leasing	24.420.552	24.410.182	24.416.182
2. Terugvordering van aflossing van financiële schulden	63.229	84.637	37.000
a. Periodieke terugvorderingen	63.229	84.637	37.000
b. Niet-periodieke terugvorderingen	0	0	0
3. Overige transacties	0	0	0
IV. Budgettaire resultaat boekjaar (I+II+III)	-8.338.950	-23.064.636	-13.846.886
V. Gecumuleerde budgettaire resultaat vorig boekjaar	37.128.458	37.128.458	20.368.694
VI. Gecumuleerde budgettaire resultaat (IV+V)	28.789.508	14.063.823	6.521.808
VII. Bestemde gelden (toestand op 31 december)			
A. Bestemde gelden voor de exploitatie			
B. Bestemde gelden voor investeringen			
C. Bestemde gelden voor andere verrichtingen			
VIII. Resultaat op kasbasis (VI-VII)	28.789.508	14.063.823	6.521.808

Bestemde gelden	Bedrag op 1/1	Mutatie			Bedrag op 31/12
		Jaarrekening	Eindbudget	Initieel budget	
I. Exploitatie	0	0	0	0	0
II. Investerings	0	0	0	0	0
III. Andere verrichtingen	0	0	0	0	0
Totalen	0	0	0	0	0

SAMENVATTING VAN ALLE REKENINGEN

Schema J6: De balans

Activa	Boekjaar	Vorig boekjaar
I. Vlottende activa	48.839.047,49	58.972.821,29
A. Liquide middelen en geldbeleggingen	33.923.459,69	37.609.561,02
B. Vorderingen op korte termijn	14.375.024,30	21.102.993,61
1. Vorderingen uit ruiltransacties	3.670.475,78	3.564.736,72
2. Vorderingen uit niet-ruiltransacties	10.704.548,52	17.538.256,89
C. Voorraden en bestellingen in uitvoering	122.628,53	128.353,89
E. Vorderingen op LT binnen jaar vervallen	417.934,97	131.912,77
II. Vaste activa	384.185.074,50	287.362.218,98
A. Vorderingen op lange termijn	24.203.152,14	6.487.350,19
1. Vorderingen uit ruiltransacties	785.124,84	124.132,84
2. Vorderingen uit niet-ruiltransacties	23.418.027,30	6.363.217,35
B. Financiële vaste activa	6.197,50	6.197,50
5. Andere financiële vaste activa	6.197,50	6.197,50
C. Materiële vaste activa	359.391.316,12	280.236.158,87
1. Gemeenschapsgoederen	359.391.316,12	280.236.158,87
a. Terreinen en gebouwen	304.563.809,52	250.609.918,45
c. Installaties, machines en uitrusting	12.542.286,23	12.593.047,87
d. Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel	7.829.990,58	7.243.376,20
e. Leasing en soortgelijke rechten	34.455.229,79	9.789.816,35
2. Bedrijfsmatige materiële vaste activa	0,00	0,00
b. Installaties, machines en uitrusting	0,00	0,00
3. Overige materiële vaste activa	0,00	0,00
a. Terreinen en gebouwen	0,00	0,00
D. Immateriële vaste activa	584.408,74	632.512,42
Totaal der activa :	433.024.121,99	346.335.040,27

Schema J6: De balans

Passiva	Boekjaar	Vorig boekjaar
I. Schulden	68.391.851,74	47.881.666,96
A. Schulden op korte termijn	24.376.152,52	26.497.005,30
1. Schulden uit ruiltransacties	22.723.272,34	24.769.458,20
a. Voorzieningen voor risico's en kosten	2.697.087,89	2.492.437,99
c. Diverse schulden op KT uit ruiltransacties	20.026.184,45	22.277.020,21
2. Schulden uit niet-ruiltransacties	42.266,75	515.898,74
4. Schulden op LT die binnen jaar vervallen	1.610.613,43	1.211.648,36
B. Schulden op lange termijn	44.015.699,22	21.384.661,66
1. Schulden uit ruiltransacties	44.015.699,22	21.384.661,66
a. Voorzieningen voor risico's en kosten	0,00	30.188,98
2. Overige risico's en kosten	0,00	30.188,98
b. Financiële schulden	44.015.699,22	21.354.472,68
II. Nettoactief	364.632.270,25	298.453.373,31
Totaal der passiva :	433.024.121,99	346.335.040,27

Schema J7: De staat van opbrengsten en kosten

	Boekjaar	Vorig boekjaar
I. Kosten	353.942.146,27	340.138.399,36
A. Operationele kosten	353.110.389,28	340.045.859,34
1. Goederen en diensten	48.443.026,17	46.591.726,01
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioen	284.930.542,98	276.834.859,85
3. Afschrijvingen, waarderverminderingen en voorzieningen	16.509.656,64	14.408.181,14
5. Toegestane werkingssubsidies	668.367,01	692.000,00
6. Andere operationele kosten	2.558.796,48	1.519.092,34
B. Financiële kosten	831.756,99	92.540,02
II. Opbrengsten	356.760.105,69	344.416.859,92
A. Operationele opbrengsten	346.906.904,73	337.268.637,94
1. Opbrengsten uit de werking	10.294.149,15	11.140.840,11
3. Werkingssubsidies	335.514.066,39	325.190.967,77
a. Algemene werkingssubsidies	81.388.998,75	78.498.388,31
b. Specifieke werkingssubsidies	254.125.067,64	246.692.579,46
5. Andere operationele opbrengsten	1.098.689,19	936.830,06
B. Financiële opbrengsten	9.838.100,96	7.137.331,98
C. Uitzonderlijke opbrengsten	15.100,00	10.890,00
III. Overschot of tekort van een boekjaar	2.817.959,42	4.278.460,56
A. Operationeel overschot of tekort	6.203.484,55-	2.777.221,40-
B. Financieel overschot of tekort	9.006.343,97	7.044.791,96
C. Uitzonderlijk overschot of tekort	15.100,00	10.890,00
IV. Verwerking vh overschot of tekort vh bkj	2.817.959,42	4.278.460,56
C. Over te dragen overschot of tekort vh bkj	2.817.959,42	4.278.460,56

Schema TJ1: Exploitatierekening per beleidsdomein

	Code	Totaal	00 Algemene financiering	04 Lerende en werkende stad
I. Uitgaven		338.161.601	252.295.128	85.866.473
A. Operationele uitgaven		337.329.844	252.295.128	85.034.716
1. Goederen en diensten	60/1	48.498.525	0	48.498.525
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	284.930.543	251.378.556	33.551.987
3. Specifieke kosten sociale dienst OCMW	648	0	0	0
4. Toegestane werkingssubsidies	649	668.367	0	668.367
5. Andere operationele uitgaven	640/7	3.232.409	916.572	2.315.838
B. Financiële uitgaven	65	831.757	0	831.757
C. Rechthebbenden uit het overschot van het boekjaar	694	0	0	0
II. Ontvangsten		348.218.138	335.521.952	12.696.186
A. Operationele ontvangsten		347.641.742	335.514.066	12.127.676
1. Ontvangsten uit de werking	70	10.294.149	0	10.294.149
2. Fiscale ontvangsten en boetes	73	0	0	0
3. Werkingssubsidies	740	335.514.066	335.514.066	0
4. Recuperatie specifieke kosten sociale dienst OCMW	748	0	0	0
5. Andere operationele ontvangsten	742/7	1.833.526	0	1.833.526
B. Financiële ontvangsten	75	576.396	7.885	568.511
C. Tussenkost door derden in het tekort van het boekjaar	794	0	0	0
III. Saldo		10.056.536	83.226.823	-73.170.287

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ2: Evolutie van de exploitatierekening

	Code	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
I. Uitgaven	60/5	338.161.601	326.614.166	320.065.119
A. Operationele uitgaven		337.329.844	326.521.627	319.995.336
1. Goederen en diensten	60/1	48.498.525	46.691.067	46.204.759
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	284.930.543	276.834.860	267.887.252
3. Specifieke kosten sociale dienst OCMW	648	0	0	0
4. Toegestane werkingssubsidies	649	668.367	692.000	648.104
5. Andere operationele uitgaven	640/7	3.232.409	2.303.701	5.255.220
B. Financiële uitgaven	65	831.757	92.539	69.783
C. Rechthebbenden uit het overschot van het boekjaar	694	0	0	0
II. Ontvangsten	70/5	348.218.138	338.187.327	326.970.893
A. Operationele ontvangsten		347.641.742	338.151.144	326.962.831
1. Ontvangsten uit de werking	70	10.294.149	11.140.840	10.929.531
2. Fiscale ontvangsten en boetes		0	0	0
a. Aanvullende belastingen		0	0	0
- Opcentiemen op de onroerende voorheffing	7300	0	0	0
- Aanvullende belasting op de personenbelasting	7301	0	0	0
- Andere aanvullende belastingen	7302/9	0	0	0
b. Andere belastingen	731/9	0	0	0
3. Werkingssubsidies		335.514.067	325.190.968	313.782.575
a. Algemene werkingssubsidies		81.388.999	78.498.388	76.007.527
- Gemeente- en provinciefonds	7400	0	0	0
- Gemeentelijke of provinciale bijdrage	7401	44.725.946	43.508.041	42.611.704
- Andere algemene werkingssubsidies	7402/4	36.663.053	34.990.348	33.395.823
b. Specifieke werkingssubsidies	7405/9	254.125.068	246.692.579	237.775.049
4. Recuperatie specifieke kosten sociale dienst OCMW	748	0	0	0
5. Andere operationele ontvangsten	742/7	1.833.526	1.819.336	2.250.725
B. Financiële ontvangsten	75	576.396	36.183	8.062
C. Tussenkost door derden in het tekort van het boekjaar	794	0	0	0
III. Saldo		10.056.536	11.573.161	6.905.774

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ3: Investeringsverrichtingen per beleidsdomein

DEEL1: UITGAVEN	Code	Totaal	00 Algemene financiering	04 Lerende en werkende stad
I. Investerings in financiële vaste activa		0	0	0
A. Extern verzelfstandigde agentschappen	280	0	0	0
B. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	281	0	0	0
C. Publiek-Private Samenwerkingsverbanden	282	0	0	0
D. OCMW-verenigingen	283	0	0	0
E. Andere financiële vaste activa	284/8	0	0	0
II. Investerings in materiële vaste activa		95.794.570	0	95.794.570
A. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		95.809.670	0	95.809.670
1. Terreinen en gebouwen	220/3-9	62.757.203	0	62.757.203
2. Wegen en overige infrastructuur	224/8	0	0	0
3. Roerende goederen	23/4	7.185.088	0	7.185.088
4. Leasing en soortgelijke rechten	25	25.867.379	0	25.867.379
5. Erfgoed	27	0	0	0
B. Overige materiële vaste activa		-15.100	0	-15.100
1. Onroerende goederen	260/4	0	0	0
1. Terreinen en gebouwen	260/4	-15.100	0	-15.100
2. Roerende goederen	265/9	0	0	0
C. Vooruitbetalingen op investeringen in materiële vaste activa	2906	0	0	0
III. Investerings in immateriële vaste activa	21	281.926	0	281.926
IV. Toegestane investeringssubsidies	664	0	0	0
TOTAAL UITGAVEN		96.076.497	0	96.076.497

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ3: Investeringsverrichtingen per beleidsdomein

DEEL2: ONTVANGSTEN	Code	Totaal	00 Algemene financiering	04 Lerende en werkende stad
I. Verkoop van financiële vaste activa		0	0	0
A. Extern verzelfstandigde agentschappen	280	0	0	0
B. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	281	0	0	0
C. Publiek-Private Samenwerkingsverbanden	282	0	0	0
D. OCMW-verenigingen	283	0	0	0
E. Andere financiële vaste activa	284/8	0	0	0
II. Verkoop van materiële vaste activa		0	0	0
A. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		0	0	0
1. Terreinen en gebouwen	220/3-9	0	0	0
2. Wegen en overige infrastructuur	224/8	0	0	0
3. Roerende goederen	23/4	0	0	0
4. Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0	0
5. Erfgoed	27	0	0	0
B. Overige materiële vaste activa		0	0	0
1. Onroerende goederen	260/4	0	0	0
2. Roerende goederen	265/9	0	0	0
C. Ontvangen vooruitbetalingen op de verkoop van materiële vaste activa	176	0	0	0
III. Verkoop van immateriële vaste activa	21	0	0	0
IV. Investeringsubsidies en -schenkingen	150-180-4951/2	55.284.810	0	55.284.810
TOTAAL ONTVANGSTEN		55.284.810	0	55.284.810

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ4: Evolutie van de investeringsverrichtingen

DEEL 1: UITGAVEN	Code	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
I. Investerings in financiële vaste activa		0	-139	0
A. Extern verzelfstandigde agentschappen	280	0	0	0
B. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	281	0	0	0
C. Publiek-Private Samenwerkingsverbanden	282	0	0	0
D. OCMW-verenigingen	283	0	0	0
E. Andere financiële vaste activa	284/8	0	-139	0
II. Investerings in materiële vaste activa		95.794.570	65.422.525	39.086.979
A. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		95.809.670	65.433.415	39.105.129
1. Terreinen en gebouwen	220/3-9	62.757.203	49.974.779	32.259.252
2. Wegen en overige infrastructuur	224/8	0	0	0
3. Roerende goederen	23/4	7.185.088	6.167.850	6.845.876
4. Leasing en soortgelijke rechten	25	25.867.379	9.290.786	0
5. Erfgoed	27	0	0	0
B. Overige materiële vaste activa		-15.100	-10.890	-18.150
1. Onroerende goederen	260/4	0	0	0
1. Terreinen en gebouwen	260/4	-15.100	-10.890	-18.150
2. Roerende goederen	265/9	0	0	0
C. Vooruitbetalingen op investeringen in materiële vaste activa	2906	0	0	0
III. Investerings in immateriële vaste activa	21	281.926	245.400	212.404
IV. Toegestane investeringssubsidies	664	0	0	0
TOTAAL UITGAVEN		96.076.497	65.667.786	39.299.382

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ4: Evolutie van de investeringsverrichtingen

DEEL 2: ONTVANGSTEN	Code	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
I. Verkoop van financiële vaste activa		0	0	0
A. Extern verzelfstandigde agentschappen	280	0	0	0
B. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	281	0	0	0
C. Publiek-Private Samenwerkingsverbanden	282	0	0	0
D. OCMW-verenigingen	283	0	0	0
E. Andere financiële vaste activa	284/8	0	0	0
II. Verkoop van materiële vaste activa		0	0	0
A. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		0	0	0
1. Terreinen en gebouwen	220/3-9	0	0	0
2. Wegen en overige infrastructuur	224/8	0	0	0
3. Roerende goederen	23/4	0	0	0
4. Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0	0
5. Erfgoed	27	0	0	0
B. Overige materiële vaste activa		0	0	0
1. Onroerende goederen	260/4	0	0	0
2. Roerende goederen	265/9	0	0	0
C. Ontvangen vooruitbetalingen op de verkoop van materiële vaste activa	176	0	0	0
III. Verkoop van immateriële vaste activa	21	0	0	0
IV. Investeringsubsidies en -schenkingen	150-1781-4951/2	55.284.810	49.084.327	28.840.346
TOTAAL ONTVANGSTEN		55.284.810	49.084.327	28.840.346

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ5: Stand van de kredieten van de investeringsenveloppen

Investeringsenveloppen	UITGAVEN					ONTVANGSTEN		
	Verbintenis- krediet	Vast- leggingen	Verbintenis- krediet min vast- leggingen	Aan- rekeningen	Verbintenis- krediet min aan- rekeningen	Verbintenis- krediet	Aan- rekeningen	Verbintenis- krediet min aan- rekeningen
0403 Door het organiseren en aanbieden van kwalitatief onderwijs biedt het Stedelijk Onderwijs eerlijke ontplooiingskansen, die elke lerende grijpt om talenten en competenties te ontwikkelen en door te groeien tot een verantwoordelijke wereldburger (1SLW03)	302.450.583	305.968.782	-3.518.199	287.018.493	15.432.090	212.005.380	208.487.682	3.517.698

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ6: Evolutie van de liquiditeitenrekening

RESULTAAT OP KASBASIS	Code	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
I. Exploitatiebudget (B-A)		10.056.536	11.573.161	6.905.774
A. Uitgaven		338.161.601	326.614.166	320.065.119
B. Ontvangsten		348.218.138	338.187.327	326.970.893
1.a. Belastingen en boetes		0	0	0
1.b. Algemene werkingsbijdrage van andere lokale overheden		44.725.946	43.508.041	42.611.704
1.c. Tussenkost door derden in het tekort van het boekjaar		0	0	0
2. Overige		303.492.192	294.679.287	284.359.189
II. Investeringsbudget (B-A)		-40.791.686	-16.583.459	-10.459.036
A. Uitgaven		96.076.497	65.667.786	39.299.382
B. Ontvangsten		55.284.810	49.084.327	28.840.346
III. Andere (B-A)		22.396.200	8.033.322	-1.203.064
A. Uitgaven		2.087.581	1.153.611	1.315.918
1. Aflossing financiële schulden		1.417.589	1.123.611	1.159.785
a. Periodieke aflossing	421/4	1.417.589	1.123.611	1.159.785
b. Niet-periodieke aflossing	171/4	0	0	0
2. Toegestane leningen	2903/4	669.992	30.000	156.133
3. Overige transacties		0	0	0
a. Terugbetaling van borgtochten ontvangen in contanten	178	0	0	0
b. Vorderingen op lange termijn die binnen het jaar vervallen	2905	0	0	0
B. Ontvangsten		24.483.781	9.186.933	112.854
1. Op te nemen leningen en leasings	171/4	24.420.552	9.089.462	25.000
2. Terugvordering van aflossing van financiële schulden		63.229	97.471	87.854
a. Periodieke terugvorderingen	4943/4	63.229	97.471	87.854
b. Niet-periodieke terugvorderingen	2903/4	0	0	0
3. Overige transacties		0	0	0
a. Borgtochten ontvangen in contanten	178	0	0	0
b. Vorderingen op lange termijn die binnen het jaar vervallen	494-4959	0	0	0
c. Schenkingen, andere dan opgenomen onder deel I en II	102	0	0	0
d. Andere overige transacties	101	0	0	0
IV. Budgettaire resultaat boekjaar (I+II+III)		-8.338.950	3.023.024	-4.756.326
V. Gecumuleerde budgettaire resultaat vorig boekjaar		37.128.458	34.105.434	38.861.760
VI. Gecumuleerde budgettaire resultaat (IV + V)		28.789.508	37.128.458	34.105.434
VII. Bestemde gelden (toestand op 31 december)				
A. Bestemde gelden voor de exploitatie		0	0	0
B. Bestemde gelden voor investeringen				
C. Bestemde gelden voor andere verrichtingen				
VIII. Resultaat op kasbasis (VI-VII)		28.789.508	37.128.458	34.105.434

Schema TJ6: Evolutie van de liquiditeitenrekening

Bestemde gelden	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
I. Exploitatie	0	0	0
- Bestemming 1			
- Bestemming 2			
- Bestemming 3			
- Bestemming 4			
II. Investerings	0	0	0
- Bestemming 1			
- Bestemming 2			
- Bestemming 3			
- Bestemming 4			
III. Andere verrichtingen	0	0	0
- Bestemming 1			
- Bestemming 2			
- Bestemming 3			
- Bestemming 4			
Totaal bestemde gelden	0	0	0

Autonoom gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen / Toelichting bij de jaarrekening 2019

37128458

0

Schema TJ7: De toelichting bij de balans

1. Mutatiestaat van de financiële vaste activa

	Boekwaarde op 1/1	Investerings	Desinvesterings	Herwaarderingen	Waardeverminderingen	Boekwaarde op 31/12	
A. Extern verzelfstandigde agentschappen							
B. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten							
C. Publiek-Private Samenwerkingsverbanden							
D. OCMW-verenigingen							
E. Andere financiële vaste activa	6.198					6.198	
Totaal financiële vaste activa	6.198	0	0	0	0	6.198	

2. Mutatiestaat van de materiële vaste activa

	Boekwaarde op 1/1	Investerings	Desinvesterings	Herwaarderingen	Afschrijvingen	Waardeverminderingen	Boekwaarde op 31/12
I. Gemeenschapsgoederen	280.236.159	95.809.670	-9.756	0	-16.644.757	0	359.391.316
A. Terreinen en gebouwen	250.609.918	62.757.203			-8.803.312		304.563.810
B. Wegen en overige infrastructuur							0
C. Installaties, machines en uitrusting	12.593.048	4.855.508			-4.906.269		12.542.286
D. Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel	7.243.376	2.329.580	-9.756		-1.733.209		7.829.991
E. Leasing en soortgelijke rechten	9.789.816	25.867.379			-1.201.966		34.455.229
F. Erfgoed							
II. Bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
A. Terreinen en gebouwen							
B. Installaties, machines en uitrusting							
C. Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel							
D. Leasing en soortgelijke rechten							
III. Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
A. Terreinen en gebouwen							
B. Roerende goederen							
Totaal materiële vaste activa	280.236.159	95.809.670	-9.756	0	-16.644.757	0	359.391.316

A010 / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ7: De toelichting bij de balans

3. Mutatiestaat van de financiële schulden

	Boekwaarde op 1/1	Nieuwe leningen/leasings	Aflossingen	Overboekingen LT naar KT	Boekwaarde op 31/12
I. Financiële schulden op lange termijn	21.354.473	24.414.552	-142.712	-1.610.613	44.015.699
A. Financiële schulden ten laste van het bestuur	21.354.473	24.414.552	-142.712	-1.610.613	44.015.699
1. Leningen ten laste van het bestuur	11.973.082	0	0	-951.577	11.021.505
2. Leasings ten laste van het bestuur	9.381.391	24.414.552	-142.712	-659.036	32.994.195
B. Financiële schulden ten laste van derden	0	0	0	0	0
1. Leningen ten laste van derden	0	0	0	0	0
2. Leasings laste van derden	0	0	0	0	0
II. Schulden op korte termijn	1.211.648	0	-1.211.648	1.610.613	1.610.613
A. Financiële schulden ten laste van het bestuur	1.211.648	0	-1.211.648	1.610.613	1.610.613
1. Leningen ten laste van het bestuur	951.577	0	-951.577	951.577	951.577
2. Leasings ten laste van het bestuur	260.071	0	-260.071	659.036	659.036
B. Financiële schulden ten laste van derden	0	0	0	0	0
1. Leningen ten laste van derden	0	0	0	0	0
2. Leasings ten laste van derden	0	0	0	0	0
Totaal financiële schulden	22.566.121	24.414.552	-1.354.360	0	45.626.313

A010 / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Schema TJ7: De toelichting bij de balans

4. De mutatiestaat van het nettoactief

Mutatiestaat van het nettoactief	Overig nettoactief	Herwaarderings-reserve	Gecumuleerd resultaat	Investerings-subsidies en schenkingen	TOTAAL
I. Balans op einde boekjaar 2017	5.165.531		60.339.023	180.203.050	245.707.604
II. Boekhoudkundige wijzigingen					
III. Herwerkte balans	5.165.531	0	60.339.023	180.203.050	245.707.604
IV. Mutaties in het nettoactief boekjaar 2018			4.278.461	48.467.308	52.745.769
A. Netto mutatie direct opgenomen in het nettoactief				48.467.308	48.467.308
1. Toevoeging aan herwaarderings					0
2. Terugneming van herwaarderings (-)					0
3. Toevoeging aan investeringssubsidies en schenkingen				55.568.457	55.568.457
4. Afschrijving van investeringssubsidies en schenkingen (-)				-7.101.149	-7.101.149
B. Overschot/tekort van het boekjaar 2018			4.278.461	0	4.278.461
V. Balans op einde boekjaar 2018	5.165.531	0	64.617.484	228.670.358	298.453.373
VI. Mutaties in het nettoactief boekjaar 2019			2.817.959	63.360.938	66.178.897
A. Netto mutatie direct opgenomen in het nettoactief				63.360.938	63.360.938
1. Toevoeging aan herwaarderings					0
2. Terugneming van herwaarderings (-)					0
3. Toevoeging aan investeringssubsidies en schenkingen				72.622.643	72.622.643
4. Afschrijving van investeringssubsidies en schenkingen (-)				-9.261.705	-9.261.705
B. Overschot/tekort van het boekjaar 2019			2.817.959		2.817.959
VII. Balans op einde boekjaar 2019	5.165.531	0	67.435.443	292.031.296	364.632.270

A010 / Toelichting bij de jaarrekening 2019

Overzicht van de waarderingsregels

Vanaf 1 januari 2015 werkt het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AG SO) conform de regelgeving van de BBC (Beleids- en Beheerscyclus). In de budgettering en registratie binnen BBC is het kasstroomresultaat belangrijk. Hierin worden zowel de investeringen als de exploitatie voor 100% als uitgaven opgenomen. Enkel in de jaarlijks aan te leveren jaarrekening (balans en staat van opbrengsten en kosten) van de algemene boekhouding worden de afschrijvingen gerapporteerd.

De waarderingsregels werden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de beslissing van de Raad van Bestuur van het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs in zijn Vergadering van 24/06/2016.

Er is een limitatieve lijst van items opgesteld waarvoor elke aankoop als investering wordt geregistreerd, ongeacht het bedrag van de individuele aankoop (eenheidsprijs). Items die niet in de lijst zijn opgenomen worden als investering geregistreerd indien het bedrag van een individueel item (eenheidsprijs) groter is dan 500 euro (excl. btw). Daarnaast wordt de geschatte levensduur van de verschillende investeringsrubrieken vastgelegd, waaraan de afschrijvingstermijn vasthangt.

Nominatieve lijst investering ongeacht eenheidsprijs per stuk

Computers en ICT	PC Tablet Laptop Softwarelicenties
Multimedia	Digitale borden TV Server
Meubilair	Tafels, stoelen en banken Bureaus & bureaustoelen Kasten & rekken Bedden
Materialen	Groot turnmateriaal zoals matten, banken, plinten, sportramen, ...

Levensduur en afschrijvingstermijn

Rubriek	Omschrijving	%/jaar	# jaar
21	Immateriële vaste activa	20%	5 jaar
220	Terreinen	0%	0 jaar
221	Gebouwen	3%	33 jaar
223	Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	3%	33 jaar
230	Installaties	10%	10 jaar
231	Machines en gereedschappen	20%	5 jaar
232	Uitrusting en inrichting	20%	5 jaar
233	Computers en ICT	33%	3 jaar
239	Kantooruitrusting	20%	5 jaar
240	Meubilair	10%	10 jaar
241	Rollend materieel	20%	5 jaar
242	Muziekinstrumenten	10%	10 jaar
250	Terreinen en gebouwen in leasing (of soortgelijk recht)	3%	33 jaar
250	Vaste activa in leasing DBFM	3,33%	30 jaar
251	Installaties, machines en uitrusting in leasing (of soortgelijk recht)	10%	10 jaar
260	Overige materiële vaste activa	10%	10 jaar

Ook in 2019 hanteert het AG SO DBFM als alternatieve financieringsvorm voor schoolgebouwen. In de BBC-reglementering staat gestipuleerd dat de DBFM projecten moeten geboekt worden op de MVA-rubriek 250 met een afschrijvingsduur van 30 jaar. Een aanpassing van deze waarderingsregel wordt goedgekeurd door de Raad van Bestuur dd 24/05/2019. De overige waarderingsregels blijven van toepassing conform de beslissing van de Raad van Bestuur van 24/06/2016.

§ 3 De gebouwen waarover de AG beschikt op grond van erfpacht zijn opgenomen in de boekhouding conform het advies van de CBN.

De gebouwen die de AG opricht op gronden, die het ter beschikking heeft op grond van erfpacht, worden in de balans opgenomen en afgeschreven over de normale economische gebruiksduur van gebouwen met als maximum de resterende duur van het recht van erfpacht.

§ 2 De normaal gangbare lineaire percentages zijn de volgende: cfr. beslissing 24/06/2016 en cfr. beslissing 24/05/2019.

§ 5 De fundamentele herstellingswerken, die de levensduur van het onroerend goed aanzienlijk verhogen, worden in de boekhouding verwerkt als investeringen. Het AG SO hanteert echter een van de investeringen in gebouwen afwijkend percentage voor grote schilderwerken aan gebouwen. Er wordt geoordeeld dat deze werken een kortere levensduur hebben dan het geheel van het gebouw. Voor de grote schilderwerken wordt het grensbedrag van 2.500,00 euro genomen en voor de herstellingswerken het grensbedrag van 5.000,00 euro.

Art. 34. § 1 Vorderingen worden in de balans opgenomen voor hun nominale waarde.

§ 2 Op de vorderingen worden waardeverminderingen toegepast, zo er voor het geheel of een gedeelte van de vordering onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervaldag.

Wanneer op basis van de vervaldagenbalans blijkt dat vorderingen voor meer dan een bepaald aantal dagen openstaan, wordt een bepaald percentage van de openstaande vordering geboekt als waardevermindering:

Aantal dagen Percentage waardevermindering

90 dagen	25%
120 dagen	50%
180 dagen	75%
240 dagen	100%

Art. 39. Investeringsubsidies worden in resultaat genomen volgens hetzelfde ritme als de afschrijvingen op de vaste activa waarop de investeringsubsidies betrekking hebben of, in voorkomend geval, ten beloop van het saldo bij realisatie of buiten gebruik stelling van de betrokken vaste activa. Vanaf 2014 werden de waarderingsregels in die zin gewijzigd, dat ook de AGIO subsidies in de kapitaalsubsidies op het passief van de balans werden erkend, die formeel door AGIO werden toegekend in de periode tussen jaarafsluit en de datum waarop de jaarrekening werd opgesteld, voor zover ze ook effectief werden betaald in deze periode en voor zover ze reeds gemaakte kosten dekten, die uitgedrukt werden in de materiële vaste activa.

Beschikbare reserve wordt als bestemd fonds beschouwd voor de realisatie van het masterplan onderwijsinfrastructuur, inhaalbeweging eigenaarsonderhoud en modernisering bestaande schoolinfrastructuur en –uitrusting en specifieke noden met betrekking tot de capaciteitsuitbreiding en het Solidariteitsfonds.

Toelichting bij de vordering op lange termijn

In de rubriek 2903 is een vordering op LT opgenomen ten aanzien van de BTW voor een bedrag van 785.132,84 euro.

Digipolis deed op zijn facturen aan AG SO geen aparte vermelding van BTW: voor wat betreft het doorrekenen van goederen was de BTW inbegrepen in het aangerekende bedrag en op de doorrekening van een aantal personeelskosten door Digipolis aan AGSO werd geen BTW aangerekend volgens de emanatietheorie. Deze emanatietheorie houdt in dat Digipolis, gezien de beheersoverdracht, door haar leden wordt beschouwd als het “verlengstuk” van haar leden en als gevolg hiervan geen BTW hoeft af te dragen over de vergoedingen betaald door haar leden. De essentie is dat er een spanningsveld bestaat tussen de oudere federale BTW-wetgeving en de recentere Vlaamse decreten die de organisatie van de lokale besturen regelt. De oude federale wetgeving kent de IVA's, de EVA's en de Intergemeentelijke Samenwerkingsverbanden van de recentere Vlaamse decreten niet en erkent enkel de traditionele organisatievormen.

Concreet betekent dit dat alle door de federale wetgeving ‘niet erkende’ instellingen onderhevig zijn aan artikel 4 van het BTW-wetboek en er aldus BTW had moeten verrekend worden op alle transacties tussen de ‘niet erkende’ leden en Digipolis.

Jammer genoeg hebben de centrale BTW-diensten het standpunt ingenomen dat de emanatietheorie niet van toepassing is ten aanzien van leden die als belastingplichtige kwalificeren overeenkomstig artikel 4 van het BTW-wetboek. Toegepast op Digipolis, betekent dit dus dat er BTW had moeten worden aangerekend aan AG SO want het niet aanrekenen van BTW betekent voor hen dat Digipolis oneerlijke concurrentie voert tov privébedrijven. Eind 2017 heeft de BBI een proces verbaal betekend voor de BTW van de jaren 2014-2015-2016. De boetes en nalatigheidsintresten op deze, volgens hen niet betaalde BTW bedragen mbt de doorrekeningen van Digipolis aan AG SO bedragen 785.125 euro. Voor de jaren 2017 en 2018 werd door Digipolis de BTW betaald van de aan AG SO aangerekende facturen Dit betekent een meerkost voor AGSO van de BTW op doorgerekende personeelskosten van ongeveer 51.000 euro per jaar. Digipolis heeft zijn BTW aangiftes voor deze jaren steeds gedaan met uitdrukkelijke vermelding van onder voorbehoud van alle rechten. Vanaf 2019 zijn deze personeelskosten mee verrekend in de rechtstreekse dotatie van de Stad Antwerpen aan Digipolis, zodat Digipolis geen doorrekening meer doet aan AG SO.

Samen met de andere geïmpacteerde leden van de groep Antwerpen, werd er de voorbije periode gezocht naar een manier om hierover een compromis te vinden met de BTW-administratie. Zo werd er beroep gedaan op de fiscale bemiddelingscommissie. Hierover is, begin 2020, door de BTW administratie bevestigd dat zij bij hun standpunt blijven. Digipolis en de geïmpacteerde leden en de stad Antwerpen overwegen nu om een juridische procedure te starten. Hierover zal in de loop van de volgende weken een beslissing worden genomen.

De niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

Erfpacht

Voor de uitoefening van haar bedrijf beschikt het AG SO over gebruiksrechten op gebouwen. Deze rechten vloeien voort uit een erfpacht over 50 of 99 jaar, afgesloten met de stad Antwerpen, tegen een éénmalige vergoeding van 1 euro. Dit erfpacht slaat op de gebouwen opgenomen hieronder. Deze onroerende goederen worden aangewend om conform de statuten en de beheersovereenkomst permanent te voorzien in onderwijsactiviteiten. Het ligt in de bedoeling van AG SO om haar activiteiten uit te oefenen op permanente wijze, waarbij het huidige erfpachtcontract wordt voortgezet en na afloop van het contract principieel wordt hernieuwd. Boekhoudkundig wordt dit contract als volgt verwerkt: 223@4890 voor 1,00 euro. Alle verbeterings- en inrichtingswerken en investeringen in onroerende goederen in erfpacht worden evenwel op de 223 rekening geboekt.

Bij het einde van de erfpacht zal de erfverpachter een vergoeding verschuldigd zijn aan de erfpachter gelijk aan de meerwaarde die op dat tijdstip zal ontstaan door de aan de gebouwen aangebrachte verbouwingen of nieuw opgerichte gebouwen met subsidies van Agion.

Bijlage percelen in erfpacht

2019

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Zonnestroomstraat	Sectie I, nummer 2917/K P0000	2020	Antwerpen

Bijlage percelen in erfpacht

2018

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Betogingstraat 7	afd 24 sectie A nr	2140	Borgerhout
De Borrekensstraat 78	1100232B0983P2	2100	Deurne
De Borrekensstraat 80	1100232B0983D2	2100	Deurne
Durletstraat	1100210K1631T3	2018	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 2	2020	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 2	2020	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 3	2020	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 2	2020	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 2	2020	Antwerpen
Gerard Legrellalaan	afd 12, sectie, nr 2	2020	Antwerpen
Kattendijkdok-Oostkaai	1100207G01502F7H	2000	Antwerpen
Kattendijkdok-Oostkaai	1100207G01502H7P	2000	Antwerpen
Majoor Malfaitplein	1138310062	2660	Hoboken
Offerandestraat-Bisschopsstraat	sectie H nummer 567/R/13/P0000	2060	Antwerpen
Offerandestraat-Bisschopsstraat	sectie H nummer 567/W/13/P0000	2060	Antwerpen
Te Boelaerpark	1100226B0939R/	2140	Borgerhout
Te Boelaerpark	1100226B0946F2/	2140	Borgerhout
Te Boelaerpark	1100226B0939G/	2140	Borgerhout
Van Amstelstraat 99	1100227A0023Y6	2100	Deurne

Van Duyststraat
Van Praetlei
Zegepraalstraat 30

sectie A nummer 116D3P0000
11423B0268L010
afd 24 sectie A nr 325H6

2100 Deurne
2170 Merksem
2140 Borgerhout

Bijlage Recht Van Opstal 2018

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Boekenberglei 279	1100232B0817 N	2100	Deurne
Lanteernevelen	1100232B0809 D	2100	Deurne
Lanteernevelen	1100232B0820	2100	Deurne

Bijlage percelen in erfpacht 2017

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Baron Leroystraat	11344A0513K10P000	2100	Deurne
Dr Donnyplein	1100242C0106G	2610	Wilrijk
Baron Leroystraat	1100230A0513K10	2100	Deurne
Keizerstraat 71	1100202B0905C	2000	Antwerpen
Keizerstraat 71	1100202B0903	2000	Antwerpen
Kempisch dok-westkaai	1100207G015711A	2000	Antwerpen
Kempisch dok-westkaai	1100207G015711B	2000	Antwerpen
Dullingen 46	afd 1 sec H nr 19N3p	2930	Brasschaat

Bijlage percelen in erfpacht 2016

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Lange Riddersstraat 48	1100204D3261G	2000	Antwerpen
Munthof	1100204D3250T	2000	Antwerpen
Van Den Hautelei 79	1100231B0436F8	2100	Deurne

Bijlage percelen in erfpacht 2015

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Majoor Malfaitplein	1100238B0712R18/deel	2660	Hoboken
Gloriantlaan 60	1100213N0905H3/deel	2050	Antwerpen
Edegemsesteenweg 100	1100242C0068 D5/deel	2610	Wilrijk
Edegemsesteenweg 100	1100242C0068 Y3/deel	2610	Wilrijk
Van Heybeeckstraat 28	11422_C_0200_F_002_00	2170	Merksem

Bijlage percelen met recht van opstal 2015

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Jozef Cardijnstraat	1100238B0564 Z 9	2660	Hoboken

Bijlage percelen in erfpacht 2014

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Hardenvoort	1100207G1309Y3/deel	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G026802K	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G026802N	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G0263H3	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G026302	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G026303	2060	Antwerpen
Hardenvoort	1100207G0268P3	2060	Antwerpen
Bredastraat 35-39	1100207G0031X	2060	Antwerpen

**Bijlage percelen met recht van opstal
2014**

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Lange Scholiersstraat	1100205E0456B4	2060	Antwerpen
Herentalsebaan 230	1100232B0495T4	2100	Deurne
Luchtvaartstraat 59	1100226B0843A3	2100	Deurne

**Bijlage percelen in erfpacht
2013**

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Kleine Bredestraat 2A	1100219C0420H	2040	BEZALI

**Bijlage percelen met recht van opstal
2013**

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Bredastraat 25-27	1100207G0167Z2/deel	2060	Antwerpen
Bredastraat 25-27	1100207G0167V2/deel	2060	Antwerpen

**Bijlage percelen in erfpacht
2012**

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Albert Bevernagelei 65	1100227A0023X6	2100	Deurne
Alfons De Cockstraat 56	1100209I2493X	2020	Antwerpen
Arthur Matthyslaan 82-84-86	1100226B0939F	2140	Borgerhout
Arthur Sterckstraat 59	1100221A0145Z12	2600	Berchem
Atletenstraat 11-13	1100209I2409T6	2020	Antwerpen
Begijnenvest 35	1100204D1949A	2000	Antwerpen
Betogingstraat 9	1100224A0325G6	2140	Borgerhout
Bisschopstraat	1100208H0572P9	2060	Antwerpen
Bisschopstraat 67	1100208H0567K13	2060	Antwerpen
Boerhaavestraat 1	1100205E0464H	2060	Antwerpen
Borsbeeksesteenweg 128	1100232B0638G25	2100	Deurne
Boshovestraat 173	1100230A0527X30	2100	Deurne
Boshovestraat 173	1100230A0527D38	2100	Deurne
Bremstraat 1	1100220C0524D	2040	Zandvliet
Burchtse Weel 102-104	1100213N0257D	2050	Antwerpen
Cadixstraat 2	1100207G0157Z9	2000	Antwerpen
Collegelaan 3/5	1100224A0260H4	2140	Borgerhout

Columbiastraat 4	1100207G2176V	2030 Antwerpen
Columbiastraat 6	1100207G2176T	2030 Antwerpen
Confortalei 173	1100228A0089D	2100 Deurne
Constant Permekestraat 2	1100209I2517S2	2020 Antwerpen
De Gryspeerstraat 84	1100228A0060H8	2100 Deurne
Desguinlei 33	1100209I2170Y8	2018 Antwerpen
Doctor Decrolystraat 2	1100207G2342N	2030 Antwerpen
Dries 11	1100201A0554B	2000 Antwerpen
Dullingen 46	afd 1 sec H nr 18P2	2930 Brasschaat
Dullingen 46	afd 1 sec H nr 19S3	2930 Brasschaat
Durletstraat 10	1100210K1633P5	2018 Antwerpen
Durletstraat 10A	1100210K1631R3	2018 Antwerpen
Durletstraat 8	1100210K1631S3	2018 Antwerpen
Eikenstraat 4-10	1100203C1406B	2000 Antwerpen
Ferdinand Pauwelsstraat 102	1100235F0099G3	2180 Ekeren
Flor Alpaertsstraat 45	1100221A0353Z5	2600 Berchem
Florastraat 120	1100225A0017G18	2140 Borgerhout
Frans Van Hombeeckplein 29	1100223B0440G	2600 Berchem
Frans Versmissenlaan 19	1100230A0489X5	2100 Deurne
Gloriantlaan 44	1100213N0725Y2	2050 Antwerpen
Haviklaan 2	1100230A0402D	2100 Deurne
Jan De Voslei 10	1100209I2138C2	2020 Antwerpen
Jozef Van Poppelstraat 6	1100230A0476L5	2100 Deurne
Kempisch dok-westkaai	1100207G0157I1	2000 Antwerpen
Kipdorpvest 24	1100203C0032E	2000 Antwerpen
Klaproosstraat 51	1100242C0146Y	2610 Wilrijk
Klaproosstraat 53	1100242C0155D	2610 Wilrijk
Kleine Kauwenberg 27/31	1100202B1153B	2000 Antwerpen
Lakborslei 262	1100228A0092V25	2100 Deurne
Lakborslei 339	1100228A0076K	2100 Deurne
Lange Beeldekenstraat 258-260	1100205E0716W	2060 Antwerpen
Lange Beeldekenstraat 264	1100205E0728Y25	2060 Antwerpen
Lange Beeldekenstraat 266	1100205E0728Z25	2060 Antwerpen
Lange Klarenstraat 11-17	1100203C1425W	2000 Antwerpen
Louis Strausstraat 8	1100209I2138M2	2020 Antwerpen
Maarschalk Montgomeryplein 8-9	1100224A0319W6	2140 Borgerhout
Mellinetplein 13	1100223C0284T7	2600 Berchem
Napelsstraat 37	1100207G0157Y11	2000 Antwerpen
Offerandestraat 19	1100208H0558A2	2060 Antwerpen
Offerandestraat 60	1100208H0567T12	2060 Antwerpen
Onze-Lieve-Vrouwstraat 27	1100223B0439G3	2600 Berchem
Pastoor Goetschalckxstraat 57	1100234E0046K2	2180 Ekeren
Paulus Beyestraat 136	1100230A0527P38	2100 Deurne
Pestalozzistraat 5-7	1100209I2293B3	2020 Antwerpen
Pieter Van Isackerlaan 1A	1100231B0195B2	2100 Deurne
Quebecstraat 3	1100207G2341P	2030 Antwerpen
Ramskapellestraat 43	1100222A0302C9	2600 Berchem
Ruggeveldlaan 699	1100230A0489W5	2100 Deurne

Schotensesteenweg 248	1100230A0353G	2100	Deurne
Schotensesteenweg 250	1100230A0352B	2100	Deurne
Schotensesteenweg 252	1100230A0351E	2100	Deurne
Schotensesteenweg 261	1100230A0475W5	2100	Deurne
Silsburgstraat 83	1100231B0230C3	2100	Deurne
Sint-Annastrand	1100213N0757S13	2050	Antwerpen
Sint-Bartholomeusstraat 75-79	1100240C0305L13	2170	Merksem
Sint-Gummarusstraat 2	1100205E0526C4	2060	Antwerpen
Sint-Rochusstraat 22	1100232B0476T5	2100	Deurne
Stuivenbergplein 36-37	1100205E0420X4	2060	Antwerpen
Suzanne Spanhovenstraat 2	1100228A0207T4	2100	Deurne
Te Boelaarpark 3	1100226B0941C	2140	Borgerhout
Te Boelaarpark 5-6	1100226B0946D2	2140	Borgerhout
Terlindenhofstraat 204	1100240C0174H5	2170	Merksem
Thibautstraat 65	1100232B0983W23	2100	Deurne
Van Aerdtstraat 55-57	1100207G1304N3	2060	Antwerpen
Van Aerdtstraat 65	1100207G1304H3	2060	Antwerpen
Van Aerdtstraat 67	1100207G1304W2	2060	Antwerpen
Van Aerdtstraat 69	1100207G1304V2	2060	Antwerpen
Van Peenestraat 4	1100209I2493A2	2020	Antwerpen
Verbondstraat 77	1100211L3576V	2000	Antwerpen
Verbondstraat 77	1100211L3577Y	2000	Antwerpen
VII De-Olympiadelaan 2	1100209I2302T3	2020	Antwerpen
Vinçottestraat 44	1100225A1148L	2140	Borgerhout
Vuurkruisenlaan 16	1100240C0097E14	2170	Merksem
Vuurkruisenlaan 18	1100240C0087L14	2170	Merksem
Waterbaan 27	1100232B0476K5	2100	Deurne
Waterbaan 27	1100232B0476S5	2100	Deurne

Bijlage percelen in erfpacht 2011

Straatnaam + nr	Kadasternr	Postcode	District
Albertstraat 24	1100206F1342K4	2018	Antwerpen
Albertstraat 32	1100206F1342D6	2018	Antwerpen
Atlasstraat 1	1100237A034002L	2660	Hoboken
Begijnenvest 107	1100204D1919A	2000	Antwerpen
Belgiëlei 99	1100206F1247N	2018	Antwerpen
Bervoetstraat 31	1100204D2001C	2000	Antwerpen
Bervoetstraat 31	1100204D2001D	2000	Antwerpen
Boomsesteenweg 387	1100244D0298A2	2610	Wilrijk
Boomsesteenweg 387b	1100244D0298V	2610	Wilrijk
Borrewaterstraat 70	1100240C0285K16	2170	Merksem
Bouwmeestersstraat 1	1100211L3615F	2000	Antwerpen
Bouwmeestersstraat 5	1100211L3615E	2000	Antwerpen
Bouwmeesterstraat 3	1100211L3615D	2000	Antwerpen
Brederodestraat 119	1100211L3802B	2018	Antwerpen
Constitutiestraat 61	1100208H0581S7	2060	Antwerpen
Constitutiestraat 63-67	1100208H0575A19	2060	Antwerpen

Duinstraat 14	1100205E0482S	2060 Antwerpen
Eikenlei 101	1100238B0563Z	2660 Hoboken
Everaertsstraat 47	1100205E0221H	2060 Antwerpen
Greinstraat 15	1100205E0501L3	2060 Antwerpen
Grétrystraat 46	1100206F1348E9	2018 Antwerpen
Grotehondstraat 52	1100206F1276H3	2018 Antwerpen
Hanegraefstraat 15	1100213N0793Y	2050 Antwerpen
Hanegraefstraat 15	1100213N0793X	2050 Antwerpen
Henri Dunantstraat 26	1100238B0712E18	2660 Hoboken
Jan Frans Van De Gaerstraat	1100209I2419F3	2020 Antwerpen
Jozef Balstraat 6	1100221A0115E25	2600 Berchem
Jules Baeckelmanslaan 29	1100238B0712A18	2660 Hoboken
Juul Grietensstraat 8 en 14	1100224A0225Z17	2140 Borgerhout
Kasteelstraat 17	1100211L3679H2	2000 Antwerpen
Krugerstraat 26	1100236B0039F10	2660 Hoboken
Kruisboogstraat 49	1100217F0767C	2030 Antwerpen
Lageweg 141	1100237A034002M	2660 Hoboken
Lakborslei 339	1100228A0077N2	2100 Deurne
Lambrechtsstraat 19	1100237C0148R	2660 Hoboken
Lambrechtsstraat 19	1100237C0148N	2660 Hoboken
Lamorinièrestraat 10	1100206F1234F13	2018 Antwerpen
Lamorinièrestraat 16	1100206F1225D28	2018 Antwerpen
Lamorinièrestraat 244-248	1100206F1348F9	2018 Antwerpen
Lamorinièrestraat 93	1100206F1250K9	2018 Antwerpen
Lange leemstraat 235	1100206F1248C3	2018 Antwerpen
Letterkundestraat 39-41	1100243A0130E3	2610 Wilrijk
Louizastraat 17	1100204D1913F4	2000 Antwerpen
Majoor Maelfaitplein +8-9	1100238B0712B18	2660 Hoboken
Markgravelei 147-149	1100210K1867D	2018 Antwerpen
Molenstraat 24	1100210K1523E3	2018 Antwerpen
Notelaarstraat 6/10	1100238B0474Z4	2660 Hoboken
Onderwijzersstraat +7/13	1100238B0563A2	2660 Hoboken
Onderwijzersstraat 5	1100238B0563X	2660 Hoboken
Onderwijzersstraat 7/13	1100238B0563W	2660 Hoboken
Onderwijzerstraat 11	1100238B0563Y	2660 Hoboken
Oranjestraat 100	1100207G0226Z4	2060 Antwerpen
Oranjestraat 102	1100207G0226X4	2060 Antwerpen
Oranjestraat 104	1100207G0226K	2060 Antwerpen
Pierenbergstraat 31-33	1100209I2434S3	2020 Antwerpen
Pionierstraat 35	1100205E0456A4	2060 Antwerpen
Portugezenhoek	1100236B0084C5	2660 Hoboken
Prinsstraat 24	1100202B0931C	2000 Antwerpen
Provinciestraat 110	1100208H1105K3	2018 Antwerpen
Quellinstraat 31	1100208H1237H7	2018 Antwerpen
Robert Broeckhovestraat 28-30	1100243A0127Z17	2610 Wilrijk
Rodestraat 16	1100202B1191L	2000 Antwerpen
Romestraat 20	1100237C0640Y2	2660 Hoboken
Schoolstraat 2	1100205E0464G	2060 Antwerpen

Schotensesteenweg 138	1100230A0427X4	2100 Deurne
Sint Bernardsesteenweg 618	1100236B0039X10	2660 Hoboken
Sint-Bernardsesteenweg 620	1100236B0039Y10	2660 Hoboken
Sint-Hubertusstraat 13-15	1100223B0405E	2600 Berchem
Sint-Rochusstraat 124	1100232B0470L2	2100 Deurne
Speerstraat 12	1100209I2409H7	2020 Antwerpen
Spoorweglaan 145	1100242C0217N2	2610 Wilrijk
Spoorweglaan 145	1100242C0217L5	2610 Wilrijk
Steynstraat 297	1100236B0083M	2660 Hoboken
Steynstraat 299	1100236B0083N	2660 Hoboken
Van Aerdtstraat 63	1100207G1304M3	2060 Antwerpen
Van Aerdtstraat 71	1100207G1304R3	2060 Antwerpen
Van Maerlantstraat 28-30	1100205E1285B5	2060 Antwerpen
Veerdamlaan 15	1100237A0466D3	2660 Hoboken
Verschansingstraat 29	1100211L3677N	2000 Antwerpen
Verschansingstraat 43	1100211L3678T	2000 Antwerpen
Violetstraat 18	1100205E0726B2	2060 Antwerpen
Wandeldijk 17	1100213N0757Y12	2050 Antwerpen
Waterbaan 159	1100232B0470P2	2100 Deurne
Willem Van Haechtlaan 66	1100231N0725E3	2050 Antwerpen
Keizerstraat 71	1100202B0905A	2000 Antwerpen

In de materiële vaste activa zijn de waarden mee opgenomen van investeringen in gebouwen waarvan het AG SO nog geen juridische overeenkomst heeft afgesloten met de stad Antwerpen voor in totaal een bedrag van +/- 7,3 mio euro. Deze waarde wordt mee opgenomen omdat de onderhandelingen over deze overeenkomsten met de stad lopen. Gezien de onderwijsnoden en het daaraan verbonden capaciteitsdossier in de stad Antwerpen gaat AG SO ervan uit dat het risico klein is dat deze materiële vaste activa op termijn niet langer zullen gebruikt worden door het AG SO.

DBFM

Het AG SO heeft een contract afgesloten met DBFM Scholen van Morgen NV waarin het AG SO zich verbindt een beschikbaarheidsvergoeding te betalen gespreid over 30 jaar. De Raad van Bestuur keurde op 17 februari 2017 (jaarnummer 24) het aanbestedingsdossier van het project Stedelijk Lyceum Cadix goed, inclusief de eenmalige terbeschikkingstellingsvergoeding en de beschikbaarheidsvergoeding gedurende 30 jaar voor een bedrag van circa 34 mio euro (eigen aandeel zonder indexatie). In het meerjarenplan 2014-2019 van het AG SO en in het meerjarenplan 2020-2025, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur, zijn de kosten voor de beschikbaarheidsvergoeding mee opgenomen.

In augustus 2017 werd de DBFM-overeenkomst ondertekend voor Campus Cadix. Uit de ondertekening van deze overeenkomst vloeien rechten en verplichtingen voort. Vanaf de voorlopige oplevering van de gebouwen zullen deze tot uiting worden gebracht in de balans. De voorlopige opleveringen worden voorzien in 2018 (fase 1: CAD-loodsen + stookplaats VA), in 2019 (fase 2: Nieuwbouw Kemisch Dok) en in 2021 (fase 3: Nieuwbouwvleugels Noord en Zuid + Restauratie Van Averbekke). In de periode tussen de ondertekening van de overeenkomst en de voorlopige oplevering worden de rechten en verplichtingen met

betrekkende tot het vast actief, de component bouw, buiten balans opgenomen. Het gaat om volgende elementen:

- 30 maal de component bouw van de bruto beschikbaarheidsvergoeding op jaarbasis verhoogd met de eenmalige vergoeding;
- 30 maal de subsidie voor de component bouw van de bruto beschikbaarheidsvergoeding op jaarbasis verhoogd met de subsidie voor de eenmalige vergoeding.

De componenten financiering en onderhoud worden niet weergegeven in onderstaand schema omdat ze bij oplevering van het gebouw niet mee verwerkt worden in de balans.

In de DBFM-overeenkomst verleent AGSO een recht van opstal aan de DBFM-verennootschap voor 30 jaar. De waarde van het opstalrecht werd bij notariële akte bepaald op 1 euro. Ook dit recht van opstal wordt opgenomen in de rechten en verplichtingen buiten de balans.

Onderstaande tabel toont de opgenomen rechten en verplichtingen buiten de balans

rek.	naam rekening	project 3	TOTAAL
050	verplichtingen tot aankoop	21.979.852	21.979.852
051	crediteuren wegens verplichtingen tot aankoop	-21.979.852	-21.979.852
094	overige diverse rechten en verplichtingen	15.719.390	15.719.390
095	overige diverse rechten en verplichtingen	-15.719.390	-15.719.390
	crediteuren van de boekhoudkundige entiteit,		1
020	houder van zakelijk recht		
			1
022	Crediteuren van derden, houder zakelijk recht		

De Vlaamse Regering keurde op 25 november 2016 het decreet voor een nieuw DBFM-investeringsprogramma goed. In dit nieuwe projectspecifieke DBFM-programma zullen de scholen rechtstreeks en sterk betrokken worden. Schoolbesturen zullen zelf (finaal) verantwoordelijk zijn voor de aanbestedingsprocedure die moet leiden tot de aanduiding van een private partner.

De DBFM-aanpak is de volgende:

- Eén of meer schoolbesturen plaatsen het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud (Maintain) gedurende 30 jaar van verschillende schoolbouwprojecten in de markt.
- Een private partner stelt zich kandidaat om verschillende schoolbouwprojecten te realiseren en gedurende 30 jaar te onderhouden. Daartegenover ontvangt de private partner een beschikbaarheidsvergoeding voor de periode van 30 jaar.
- De inrichtende macht ontvangt jaarlijks een subsidie om het grootste deel van die beschikbaarheidsvergoeding te kunnen betalen.
- AGION staat in voor de uitbetaling van de DBFM-toelage.

Personeel

Bij AG SO is zowel onderwijzend personeel (gesubsidieerd personeel) als niet gesubsidieerd personeel (op payroll AG SO) tewerkgesteld.

Gesubsidieerd personeel

Jaar	Aantal
2019	6.812
2018	6.744
2017	6.745
2016	6.638
2015	6.563

Het begrotingsprincipe van de universaliteit houdt in dat het bestuur alle geraamde ontvangsten en uitgaven moet opnemen in het budget. In de rekening moeten alle gerealiseerde ontvangsten en uitgaven worden geregistreerd. Alle ontvangsten en alle uitgaven, ook al compenseren ze elkaar, moeten voor het volledige bedrag ingeschreven worden. Compensatie is daarbij niet toegelaten.

De verwerking van de wedden van het gemeentelijk onderwijzend personeel - die door het Agentschap voor onderwijsdiensten rechtstreeks aan het onderwijzend personeel worden betaald - is dus louter een toepassing van dit beginsel. De bezoldigingen van die personeelsleden zijn immers gemeentelijke uitgaven die door de Vlaamse Gemeenschap onder de vorm van subsidies worden terugbetaald. De bedragen worden gelijktijdig ingeschreven als uitgaven (wedden, personeelskosten) en ontvangsten (werkingssubsidies), ook al is er geen reële geldstroom binnen de gemeente.

Conform BBC en schoollistings werden volgende bedragen opgenomen in de jaarrekening 2019 van AG SO:

	Wedde + verlofgeld (6208)	RSZ (6218)	TOTAAL (62 = 7408)
BAO	97.462.097,70	9.106.249,17	106.568.346,87
BUO	33.734.721,23	3.365.452,75	37.100.173,98
CLB	4.808.694,79	511.513,75	5.320.208,54
DKO	13.322.374,08	1.323.301,47	14.645.675,55
SEO	60.786.721,75	5.351.289,05	66.138.010,80
VWO	19.461.961,31	2.144.179,29	21.606.140,60
TOTAAL	229.576.570,86	21.801.985,50	251.378.556,36

Niet gesubsidieerd personeel

Jaar	Voltijds	Deeltijds	Totaal in VTE
2019	234	506	520,37
2018	230	543	531,52
2017	244	516	534,59
2016	253	501	532,99
2015	256	501	535,36

In de boeken van AG SO vertegenwoordigt het niet gesubsidieerd personeel volgende loonkost ("62") in 2019:

Budgetpositie	Budgetpositie omschrijving	Totaal
6200	Zitpenningen	9.783,80
6201	Bezoldigingen en soc.voord. vast benoemd pers	4.509.516,94
6202	Bezoldigingen en soc.voord. nt vast benoemd pers	16.482.626,56
6207	Mandaten	77.926,77
6211	Werkgeversbijdrage RSZ vast benoemd personeel	5.949.676,57
6212	Werkgeversbijdragen wett.verzek. nt. vast benoemd	4.277.703,26
6221	Hospitalisatieverzekering vast benoemd personeel	21.769,28
6222	Hospitalisatieverzek niet vast benoemd personeel	94.607,77
6231	Overige personeelskosten	2.128.375,67
Eindtotaal		33.551.986,62

Pensioenen - responsabiliseringsbijdrage

Zie financieel verslag